

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο πενταμελές τμήμα)

της 13ης Δεκεμβρίου 2018*

«Εξωσυμβατική ευθύνη – Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας – Περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν – Δέσμευση κεφαλαίων – Εγγραφή και διατήρηση της ενάγουσας στους καταλόγους προσώπων και οντοτήτων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα – Υλική ζημία – Ηθική βλάβη»

Στην υπόθεση T-558/15,

Iran Insurance Company, με έδρα την Τεχεράνη (Ιράν), εκπροσωπούμενη από τον D. Luff, δικηγόρο,

ενάγουσα,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από τους B. Driessen και M. Bishop,

εναγόμενο,

υποστηριζόμενου από την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους F. Ronkes Agerbeek και R. Tricot,

παρεμβαίνουσα,

με αντικείμενο αγωγή δυνάμει του άρθρου 268 ΣΛΕΕ με αίτημα την αποκατάσταση της υλικής ζημίας και την καταβολή χρηματικής ικανοποίησης για την ηθική βλάβη που η ενάγουσα υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω της εκδόσεως της αποφάσεως 2010/644/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2010, για την τροποποίηση της απόφασης 2010/413/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου για περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και για την κατάργηση της κοινής θέσης 2007/140/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ 2010, L 281, σ. 81), του κανονισμού (ΕΕ) 961/2010 του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2010, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 423/2007 (ΕΕ 2010, L 281, σ. 1), της απόφασης 2011/783/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2011, για την τροποποίηση της απόφασης 2010/413/ΚΕΠΠΑ για περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ 2011, L 319, σ. 71), του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 1245/2011 του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 961/2010 (ΕΕ 2011, L 319, σ. 11), και του κανονισμού (ΕΕ) 267/2012 του Συμβουλίου, της 23ης Μαρτίου 2012, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 961/2010 (ΕΕ 2012, L 88, σ. 1), με τα οποία η ενάγουσα ενεγράφη και διατηρήθηκε στον κατάλογο των προσώπων και οντοτήτων στα οποία εφαρμόζονταν περιοριστικά μέτρα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους I. Pelikánová (εισηγήτρια), πρόεδρο, V. Valančius, P. Nihoul, J. Svaningsen και U. Öberg, δικαστές,

γραμματέας: N. Schall, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησεως της 20ής Μαρτίου 2018,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

I. Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Η υπό κρίση υπόθεση εντάσσεται στο πλαίσιο των περιοριστικών μέτρων που θεσπίστηκαν με σκοπό να ασκηθεί πίεση στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν προκειμένου να θέσει τέρμα στις πυρηνικές δραστηριότητες που ενέχουν κίνδυνο διάδοσης των πυρηνικών όπλων και στην ανάπτυξη συστημάτων εκτοξεύσεως πυρηνικών όπλων (στο εξής: διάδοση των πυρηνικών όπλων).
- 2 Η ενάγουσα, Iran Insurance Company, γνωστή επίσης ως Bimeh Iran, είναι ιρανική ασφαλιστική εταιρία.
- 3 Στις 9 Ιουνίου 2010 το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών εξέδωσε το ψήφισμα 1929 (2010), το οποίο σκοπούσε στη διεύρυνση του περιεχομένου των περιοριστικών μέτρων που θεσπίστηκαν με τα προηγούμενα ψηφίσματα 1737 (2006), της 27ης Δεκεμβρίου 2006, 1747 (2007), της 24ης Μαρτίου 2007, και 1803 (2008), της 3ης Μαρτίου 2008, και στη λήψη πρόσθετων περιοριστικών μέτρων κατά της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν.
- 4 Με την απόφαση 2010/413/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και για την κατάργηση της κοινής θέσης 2007/140/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ 2010, L 195, σ. 39), η ενάγουσα ενεγράφη στον κατάλογο του παραρτήματος II της εν λόγω απόφασης.
- 5 Κατά συνέπεια, η ενάγουσα ενεγράφη στον κατάλογο του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΚ) 423/2007 του Συμβουλίου, της 19ης Απριλίου 2007, σχετικά με ορισμένα περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ 2007, L 103, σ. 1).
- 6 Η εγγραφή της ενάγουσας στον κατάλογο της σκέψης 5 ανωτέρω τέθηκε σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσης του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 668/2010 του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για την εφαρμογή του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 423/2007 (ΕΕ 2010, L 195, σ. 25), στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, ήτοι στις 27 Ιουλίου 2010. Αυτή είχε ως αποτέλεσμα τη δέσμευση των κεφαλαίων και των οικονομικών πόρων της ενάγουσας (στο εξής: δέσμευση κεφαλαίων ή περιοριστικά μέτρα).
- 7 Η εγγραφή της ενάγουσας στους καταλόγους που μνημονεύθηκαν στις σκέψεις 4 και 5 στηριζόταν στους εξής λόγους:

«[Η ενάγουσα] ασφ[άλιζε] την αγορά ποικίλων ειδών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε προγράμματα υπαγόμενα στις κυρώσεις του ψηφίσματος 1737 [του Συμβουλίου Ασφαλείας]. Οι αγορές ασφαλιζόμενων ειδών περιλ[άμβαναν] ανταλλακτικά ελικοπτερών, ηλεκτρονικά και υπολογιστές με εφαρμογές στην αεροπλοΐα και την πλεύση πυραύλων.»

- 8 Με επιστολή της 9ης Σεπτεμβρίου 2010 η ενάγουσα ζήτησε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να επανεξετάσει την εγγραφή της στους επίμαχους καταλόγους, υπό το φως πληροφοριών που της γνωστοποιούσε. Ζήτησε επίσης να της διαβιβασθούν τα στοιχεία που δικαιολογούσαν την εν λόγω εγγραφή. Τέλος, ζήτησε ακρόαση από το Συμβούλιο.
- 9 Με την απόφασή του 2010/644/ΚΕΠΠΑ, της 25ης Οκτωβρίου 2010, για την τροποποίηση της απόφασης 2010/413 (ΕΕ 2010, L 281, σ. 81) το Συμβούλιο, αφού επανεξέτασε την κατάσταση της ενάγουσας, διατήρησε την εγγραφή της στον κατάλογο του παραρτήματος II της απόφασης 2010/413, με ισχύ από την ίδια αυτή ημερομηνία.
- 10 Όταν εκδόθηκε ο κανονισμός (ΕΕ) 961/2010 του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2010, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και την κατάργηση του κανονισμού 423/2007 (ΕΕ 2010, L 281, σ. 1), η ενάγουσα περιελήφθη στον κατάλογο του παραρτήματος VIII του εν λόγω κανονισμού, με ισχύ από 27ης Οκτωβρίου 2010.
- 11 Με επιστολή της 28ης Οκτωβρίου 2010, που παρελήφθη από την ενάγουσα στις 23 Νοεμβρίου 2010, το Συμβούλιο ενημέρωσε την ενάγουσα ότι, κατόπιν επανεξέτασης της κατάστασής της υπό το πρίσμα των παρατηρήσεων που είχαν διατυπωθεί στην επιστολή της 9ης Σεπτεμβρίου 2010, έπρεπε να εξακολουθήσει να υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα.
- 12 Με επιστολή της 28ης Δεκεμβρίου 2010, η ενάγουσα αντέκρουσε τα στοιχεία που δέχθηκε εις βάρος της το Συμβούλιο. Ζήτησε, επίσης, πρόσβαση στον φάκελο, προκειμένου να ασκήσει τα δικαιώματα άμυνας.
- 13 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 7 Ιανουαρίου 2011, η ενάγουσα άσκησε προσφυγή ζητώντας, κατ' ουσίαν, την ακύρωση των καταλόγων που μνημονεύθηκαν στις σκέψεις 4 και 5 ανωτέρω, στο μέτρο που την αφορούσαν. Η προσφυγή αυτή έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου T-12/11.
- 14 Με επιστολή της 22ας Φεβρουαρίου 2011 το Συμβούλιο έδωσε στην ενάγουσα τα αποσπάσματα που την αφορούσαν, τα οποία προέρχονταν από τις προτάσεις εγγραφής που είχαν υποβληθεί από τα κράτη μέλη, όπως εμφανίζονταν στα διαβιβαστικά σημειώματα υπ' αριθ. 13413/10 EXT 6 και 6726/11.
- 15 Με επιστολή της 29ης Ιουλίου 2011 η ενάγουσα αμφισβήτησε εκ νέου το υποστατό των πραγματικών περιστατικών που της προσήπτε το Συμβούλιο.
- 16 Με την απόφαση 2011/783/ΚΕΠΠΑ, της 1ης Δεκεμβρίου 2011, για την τροποποίηση της απόφασης 2010/413/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ 2011, L 319, σ. 71) και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 1245/2011, της 1ης Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 961/2010 (ΕΕ 2011, L 319, σ. 11), το Συμβούλιο, αφού προηγουμένως εξέτασε εκ νέου την κατάσταση της ενάγουσας, διατήρησε την εγγραφή της στους καταλόγους του παραρτήματος II της απόφασης 2010/413, όπως η απόφαση αυτή τροποποιήθηκε από την απόφαση 2010/644, και του παραρτήματος VIII του κανονισμού 961/2010, με ισχύ από 1η και από 2 Δεκεμβρίου 2011 αντιστοίχως.
- 17 Με επιστολή της 5ης Δεκεμβρίου 2011 το Συμβούλιο ενημέρωσε την ενάγουσα ότι θα εξακολουθούσε να υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα.
- 18 Με επιστολή της 13ης Ιανουαρίου 2012 η ενάγουσα ζήτησε εκ νέου πρόσβαση στον φάκελο.
- 19 Με επιστολή της 21ης Φεβρουαρίου 2012 το Συμβούλιο διαβίβασε στην ενάγουσα έγγραφα που αφορούσαν την «απόφαση [...] της 1ης Δεκεμβρίου 2011 περί διατήρησης σε ισχύ των περιοριστικών μέτρων [σε βάρος της]».

- 20 Η απόφαση 2012/35/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 23ης Ιανουαρίου 2012, για τροποποίηση της απόφασης 2010/413 (ΕΕ 2012, L 19, σ. 22), άρχισε να ισχύει από την ημερομηνία έκδοσής της. Το άρθρο 1, σημείο 7, της πρώτης ως άνω απόφασης τροποποίησε από την ημερομηνία αυτή το άρθρο 20 της απόφασης 2010/413 εισάγοντας, μεταξύ άλλων, ένα νέο κριτήριο που συνίσταται στην υποστήριξη, οικονομική ιδίως, της κυβέρνησης του Ιράν. Το ίδιο κριτήριο προβλέφθηκε στο άρθρο 23, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού (ΕΕ) 267/2012 του Συμβουλίου, της 23ης Μαρτίου 2012, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και την κατάργηση του κανονισμού 961/2010 (ΕΕ 2012, L 88, σ. 1).
- 21 Κατά την έκδοση του κανονισμού 267/2012, για τους ίδιους λόγους με όσους αναφέρθηκαν ήδη στη σκέψη 7 ανωτέρω, η ενάγουσα ενεγράφη στον κατάλογο του παραρτήματος ΙΧ του εν λόγω κανονισμού (στο εξής, από κοινού με τους καταλόγους του παραρτήματος ΙΙ της απόφασης 2010/413, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2010/644, και του παραρτήματος VIII του κανονισμού 961/2010: επίδικοι κατάλογοι), με ισχύ από 24ης Μαρτίου 2012.
- 22 Με υπόμνημα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 4 Ιουνίου 2012, η ενάγουσα προσάρμοσε τα αιτήματα που είχε υποβάλει στην υπόθεση Τ-12/11, προκειμένου να καταλαμβάνουν, κατ' ουσίαν, την ακύρωση του συνόλου των επίδικων καταλόγων, στον μέτρο που την αφορούσαν.
- 23 Με απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2013, Iran Insurance κατά Συμβουλίου (Τ-12/11, μη δημοσιευθείσα, ΕΥ:Τ:2013:401), το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε τους επίδικους καταλόγους, στο μέτρο που αφορούσαν την ενάγουσα, με την αιτιολογία ότι δεν στηρίζονταν σε αποδείξεις. Δεν ασκήθηκε αίτηση αναιρέσεως με αποτέλεσμα η απόφαση αυτή να καταστεί αμετάκλητη και να αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου.
- 24 Με την απόφαση 2013/661/ΚΕΠΠΑ, της 15ης Νοεμβρίου 2013, για την τροποποίηση της απόφασης 2010/413 (ΕΕ 2013, L 306, σ. 18) και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 1154/2013, της 15ης Νοεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού αριθ. 267/2012 (ΕΕ 2013, L 306, σ. 3), το Συμβούλιο διατήρησε τα περιοριστικά μέτρα σε βάρος της ενάγουσας, στηριζόμενο στο νέο κριτήριο της στήριξης, ιδίως οικονομικής, προς την κυβέρνηση του Ιράν. Οι πράξεις αυτές τέθηκαν σε ισχύ στις 16 Νοεμβρίου 2013, ημέρα της δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα.
- 25 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 29 Ιανουαρίου 2014, η ενάγουσα άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά των πράξεων της 15ης Νοεμβρίου 2013 με τις οποίες διατηρήθηκαν τα περιοριστικά μέτρα σε βάρος της. Η προσφυγή αυτή έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου Τ-63/14.
- 26 Με απόφαση της 3ης Μαΐου 2016, Iran Insurance κατά Συμβουλίου (Τ-63/14, μη δημοσιευθείσα, ΕΥ:Τ:2016:264), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή και καταδίκασε την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.
- 27 Με επιστολή της 25ης Ιουλίου 2015, η ενάγουσα υπέβαλε στο Συμβούλιο αίτημα αποζημίωσης για τη ζημία που υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω των περιοριστικών μέτρων που ελήφθησαν σε βάρος της, κατ' εφαρμογήν του εκτελεστικού κανονισμού 668/2010 και της απόφασης 2010/413. Το Συμβούλιο δεν απάντησε στην επιστολή αυτή.

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 28 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 25 Σεπτεμβρίου 2015, η ενάγουσα άσκησε την υπό κρίση αγωγή. Η υπόθεση ανατέθηκε στο πρώτο τμήμα του Γενικού Δικαστηρίου λόγω συνάφειας.
- 29 Στις 15 Ιανουαρίου 2016, το Συμβούλιο κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως.

- 30 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 16 Μαρτίου 2016, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε να παρέμβει στην παρούσα δίκη υπέρ του Συμβουλίου.
- 31 Στις 14 Απριλίου 2016, το Συμβούλιο κατέθεσε τις παρατηρήσεις του επί της αιτήσεως παρεμβάσεως. Η ενάγουσα δεν κατέθεσε παρατηρήσεις επί της αιτήσεως αυτής εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- 32 Στις 13 Μαΐου 2016, η ενάγουσα κατέθεσε το υπόμνημα απαντήσεως.
- 33 Με απόφαση του προέδρου του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου –στην παλαιά του σύνθεση– της 18ης Μαΐου 2016 που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 144, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, επετράπη στην Επιτροπή να παρέμβει στην παρούσα δίκη.
- 34 Στις 8 Ιουλίου 2016, το Συμβούλιο κατέθεσε το υπόμνημα ανταπαντήσεως.
- 35 Στις 19 Ιουλίου 2016, η Επιτροπή κατέθεσε το υπόμνημα παρεμβάσεως. Το Συμβούλιο και η ενάγουσα κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους επί του υπομνήματος αυτού στις 7 Σεπτεμβρίου και στις 11 Οκτωβρίου 2016 αντιστοίχως.
- 36 Κατόπιν πρότασης του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (πρώτο τμήμα), στο πλαίσιο μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας, αποφάσισε να ακούσει τους διαδίκους επί του ζητήματος ενδεχόμενης αναστολής της διαδικασίας έως ότου το Δικαστήριο εκδώσει απόφαση που να περατώνει τη δίκη στην υπόθεση C-45/15 P, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου. Οι κύριοι διάδικοι κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους ως προς το ζήτημα αυτό εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- 37 Κατόπιν μεταβολής της σύνθεσης των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο πρώτο τμήμα, στο οποίο και ανατέθηκε, κατά συνέπεια, η υπό κρίση υπόθεση.
- 38 Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις των κύριων διαδίκων, η πρόεδρος του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, με απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2016, αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία στην παρούσα υπόθεση.
- 39 Μετά τη δημοσίευση της απόφασης της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου (C-45/15 P, EU:C:2017:402), κατόπιν πρότασης του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) στο πλαίσιο μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας ζήτησε να ακούσει τις απόψεις των διαδίκων σχετικά με τη σημασία της εν λόγω απόφασης για την υπό κρίση υπόθεση. Οι κύριοι διάδικοι κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους ως προς το ζήτημα αυτό εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- 40 Με επιστολή που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 12 Ιουλίου 2017, η ενάγουσα ζήτησε τη διεξαγωγή επ' ακροατηρίου συζήτησης, σύμφωνα με το άρθρο 106, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 41 Στις 14 Δεκεμβρίου 2017, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 28 του Κανονισμού Διαδικασίας και κατόπιν προτάσεως του πρώτου τμήματος, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να παραπέμψει την υπό κρίση υπόθεση ενώπιον πενταμελούς τμήματος.
- 42 Κατόπιν πρότασης του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία, να λάβει τις παρατηρήσεις των κύριων διαδίκων σχετικά με τη δυνατότητα η υπό κρίση υπόθεση να συνεκδικασθεί με την υπόθεση T-559/15, Post Bank Iran κατά Συμβουλίου, προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας, και να υποβάλει ορισμένες ερωτήσεις στους διαδίκους. Οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν εντός των προθεσμιών που τάχθηκαν.

- 43 Με απόφαση της 9ης Φεβρουαρίου 2018, η πρόεδρος του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου αποφάσισε τη συνεκδίκαση της παρούσας υπόθεσης με την υπόθεση T-559/15, Post Bank Iran κατά Συμβουλίου, προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας.
- 44 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 20ής Μαρτίου 2018. Η ενάγουσα στις απαντήσεις της επισήμανε, μεταξύ άλλων, το ζήτημα της παρανομίας που διαπιστώθηκε στην απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2013, Iran Insurance κατά Συμβουλίου (T-12/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:401), και το οποίο επικαλέσθηκε προς στήριξη του αποζημιωτικού αιτήματός της, όπως καταγράφηκε στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζήτησης.
- 45 Με το δικόγραφο της αγωγής, η ενάγουσα ζητεί κατ' ουσίαν από το Γενικό Δικαστήριο:
- να υποχρεώσει το Συμβούλιο να της καταβάλει προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας και εν είδει χρηματικής ικανοποίησης για την ηθική βλάβη που υπέστη λόγω της παράνομης εγγραφής της στους επίδικους καταλόγους το διάστημα μεταξύ Ιουλίου 2010 και Νοεμβρίου 2013, κατ' εφαρμογήν της απόφασης 2010/644, του κανονισμού 961/2010, της απόφασης 2011/783, του εκτελεστικού κανονισμού 1245/2011 και του κανονισμού 267/2012 (στο εξής: επίδικες πράξεις), ποσό ανερχόμενο σε 4 774 187,07 ευρώ, 84 767,66 λίρες στερλίνες (GBP) (περίπου 94 939 ευρώ) και 1 532 688 δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών (USD) (περίπου 1 318 111 ευρώ), καθώς και κάθε άλλο ποσό που ενδεχομένως θα προκύψει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας·
 - να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.
- 46 Κατά το στάδιο της απαντήσεως και των παρατηρήσεών της επί του υπομνήματος παρεμβάσεως η ενάγουσα τροποποίησε τα αποζημιωτικά αιτήματά της και πλέον ζητεί ως αποκατάσταση της υλικής ζημίας και ως χρηματική ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που υπέστη ποσό ύψους 3 494 484,07 ευρώ, 84 767,66 GBP (περίπου 94 939 ευρώ), 33 945 εκατομμυρίων ιρανικών ριάλ (IRR) (περίπου 678 900 ευρώ) και 1 532 688 USD (περίπου 1 318 111 ευρώ), καθώς και κάθε άλλο ποσό που ενδεχομένως θα προκύψει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.
- 47 Το Συμβούλιο ζητεί, κατ' ουσίαν, από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την αγωγή εν μέρει λόγω αναρμοδιότητας και κατά τα λοιπά ως προδήλως απαράδεκτη ή, εν πάση περιπτώσει, ως προδήλως αβάσιμη·
 - να καταδικάσει την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.
- 48 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να απορρίψει την αγωγή στο σύνολό της.

III. Σκεπτικό

A. Επί της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου

- 49 Στο υπόμνημα ανταπαντήσεως το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, θεωρεί ότι, στο μέτρο που η ενάγουσα στήριξε το αίτημα αποζημίωσης στο ότι είναι παράνομη η εγγραφή της στον κατάλογο του παραρτήματος II της απόφασης 2010/413, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2010/644, το Γενικό Δικαστήριο είναι αναρμόδιο να αποφανθεί επί της παρούσας αγωγής, διότι το άρθρο 275, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ δεν του απονέμει την αρμοδιότητα να αποφαινεται επί αιτήματος αποζημίωσης στηριζόμενου στον παράνομο χαρακτήρα πράξης που εμπίπτει στην Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ).

- 50 Με τις γραπτές απαντήσεις της στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου (σκέψη 42 ανωτέρω), η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η ένσταση απαραδέκτου του Συμβουλίου δεν προβάλλεται παραδεκτως, διότι ήταν εκπρόθεσμη, και ότι είναι αβάσιμη, στο μέτρο που εν προκειμένω οι πράξεις ΚΕΠΠΑ υλοποιήθηκαν με κανονισμούς οι οποίοι εκδόθηκαν βάσει του άρθρου 215 ΣΛΕΕ.
- 51 Υπενθυμίζεται, επ' αυτού, ότι ένσταση απαραδέκτου που προβλήθηκε στο στάδιο του υπομνήματος ανταπαντήσεως ενώ μπορούσε να προβληθεί ήδη από το στάδιο του υπομνήματος αντικρούσεως, πρέπει να θεωρηθεί εκπρόθεσμη (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου 2016, Jannatian κατά Συμβουλίου, T-328/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:86, σκέψη 29). Εν προκειμένω, η συγκεκριμένη ένσταση απαραδέκτου, η οποία θα μπορούσε να έχει προβληθεί από το Συμβούλιο ήδη από το στάδιο του υπομνήματος αντικρούσεως, είναι εκπρόθεσμη και, ως εκ τούτου, απαράδεκτη.
- 52 Ωστόσο, κατά το άρθρο 129 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε, αυτεπαγγέλτως, αφού ακούσει τους διαδίκους, να αποφανθεί επί των λόγων απαραδέκτου δημοσίας τάξεως, στους οποίους περιλαμβάνεται, κατά τη νομολογία, η αρμοδιότητα του δικαστή της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αποφανθεί επί της προσφυγής (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 18ης Μαρτίου 1980, Ferriera Valsabbia κ.λπ. κατά Επιτροπής, 154/78, 205/78, 206/78, 226/78 à 228/78, 263/78, 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 και 85/79, EU:C:1980:81, σκέψη 7, και της 17ης Ιουνίου 1998, Svenska Journalistförbundet κατά Συμβουλίου, T-174/95, EU:T:1998:127, σκέψη 80).
- 53 Όπως προκύπτει από το άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, έκτη περίοδος, ΣΕΕ, και από το άρθρο 275, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο κατ' αρχήν δεν έχει αρμοδιότητα όσον αφορά τις διατάξεις του πρωτογενούς δικαίου σχετικά με την ΚΕΠΠΑ ούτε όσον αφορά τις πράξεις που θεσπίζονται βάσει των διατάξεων αυτών. Μόνο κατ' εξαίρεσιν, σύμφωνα με το άρθρο 275, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, τα δικαστήρια της Ένωσης είναι αρμόδια στον τομέα της ΚΕΠΠΑ. Η αρμοδιότητα αυτή περιλαμβάνει, αφενός, τον έλεγχο της τήρησης του άρθρου 40 ΣΕΕ και, αφετέρου, τις προσφυγές ακυρώσεως που ασκούνται από ιδιώτες, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, κατά των περιοριστικών μέτρων που λαμβάνει το Συμβούλιο στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ. Αντιθέτως, το άρθρο 275, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ δεν αναγνωρίζει καμία αρμοδιότητα στο Δικαστήριο να εκδικάζει αγωγές αποζημίωσης (απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου 2016, Jannatian κατά Συμβουλίου, T-328/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:86, σκέψη 30).
- 54 Συνεπώς, αγωγή αποζημίωσης με την οποία ζητείται η αποκατάσταση της ζημίας που προβάλλεται ότι προκλήθηκε λόγω της έκδοσης πράξης στον τομέα της ΚΕΠΠΑ δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου (απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου 2016, Jannatian κατά Συμβουλίου, T-328/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:86, σκέψη 31).
- 55 Αντιθέτως, το Γενικό Δικαστήριο θεωρείται πάντοτε αρμόδιο να εκδικάζει αγωγή αποζημίωσης για ζημία που προβάλλει ότι έχει υποστεί φυσικό ή νομικό πρόσωπο λόγω περιοριστικών μέτρων σε βάρος του, σύμφωνα με το άρθρο 215 ΣΛΕΕ (αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 2007, Sison κατά Συμβουλίου, T-47/03, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2007:207, σκέψεις 232 έως 251, και της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψεις 45 έως 149, επικυρωθείσα κατ' αναίρεση με την απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, C-45/15 P, EU:C:2017:402).
- 56 Εν προκειμένω, τα περιοριστικά μέτρα που ελήφθησαν σε βάρος της ενάγουσας με την απόφαση 2010/644 και την απόφαση 2011/783 εφαρμόστηκαν με τις επίδικες πράξεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 215 ΣΛΕΕ.
- 57 Συνεπώς, ακόμη και αν το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να κρίνει την αγωγή αποζημίωσης της ενάγουσας, στο μέτρο που με αυτή ζητείται αποκατάσταση της ζημίας που η ενάγουσα υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω της έκδοσης της απόφασης 2010/644 και της απόφασης 2011/783, είναι ωστόσο αρμόδιο

να αποφανθεί επί του ίδιου αιτήματος, στο μέτρο που με αυτό ζητείται η αποκατάσταση ζημίας που η ενάγουσα υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω της εφαρμογής των εν λόγω αποφάσεων με τις επίδικες πράξεις.

- 58 Κατά συνέπεια, η υπό κρίση αγωγή πρέπει να εξετασθεί μόνο, στο μέτρο που με αυτή ζητείται η αποκατάσταση της ζημίας που η ενάγουσα υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω του ότι τα περιοριστικά μέτρα που θεσπίστηκαν σε βάρος της με την απόφαση 2010/644 και την απόφαση 2011/783 υλοποιήθηκαν με τις επίδικες πράξεις.

B. Επί του παραδεκτού της αγωγής

- 59 Χωρίς να προβάλλει σχετική ένσταση με χωριστό δικόγραφο, το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, φρονεί ότι η υπό κρίση αγωγή είναι προδήλως απαράδεκτη, στο μέτρο που, κατ' ουσίαν, το δικόγραφο της αγωγής δεν περιέχει τα ουσιώδη πραγματικά στοιχεία που θα επέτρεπαν να κριθεί αν πληρούνται εν προκειμένω όλες οι προϋποθέσεις που στοιχειοθετούν ευθύνη της Ένωσης.
- 60 Η Επιτροπή προσθέτει ότι, δεδομένης της ημερομηνίας άσκησης της παρούσας αγωγής, που ήταν η 25η Σεπτεμβρίου 2015, η αγωγή αυτή ασκήθηκε μετά την παρέλευση της προθεσμίας των πέντε ετών που προβλέπεται στο άρθρο 46 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά την αποζημίωση ζημίας που επήλθε προ της 25ης Οκτωβρίου 2010. Συνεπώς, σύμφωνα με τη νομολογία, η υπό κρίση αγωγή πρέπει να κριθεί εν μέρει απαράδεκτη. Κατά την Επιτροπή, η μερική παραγραφή της αξίωσης μπορεί να εξετασθεί αυτεπαγγέλτως, ως ζήτημα δημοσίας τάξης.
- 61 Το Συμβούλιο εκτιμά ότι εν προκειμένω δεν φαίνεται να τίθεται ζήτημα παραγραφής, στο μέτρο που η ενάγουσα ζητεί αποζημίωση μόνο για την εγγραφή της στους επίδικους καταλόγους μετά την 25η Σεπτεμβρίου 2010. Επισημαίνει, ωστόσο, ότι αν ανακύψει ζήτημα παραγραφής, αυτό μπορεί να εξετασθεί αυτεπαγγέλτως, ως ζήτημα δημοσίας τάξης.
- 62 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η ένσταση απαραδέκτου που στηρίζεται, κατ' ουσίαν, στη μη τήρηση της απαίτησης ακρίβειας που προβλέπεται στο άρθρο 21 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 76, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας είναι απαράδεκτη ως εκπρόθεσμη και, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμη, στο μέτρο που η αγωγή είναι αρκούντως πλήρης, ακριβής και αιτιολογημένη. Όσον αφορά την ένσταση απαραδέκτου που στηρίζεται, κατ' ουσίαν, στη μερική παραγραφή της αξίωσης την οποία αφορά η υπό κρίση αγωγή, η ενάγουσα αντιτείνει ότι η ένσταση αυτή είναι απαράδεκτη και ότι δεν μπορεί να εξετασθεί αυτεπαγγέλτως από το Γενικό Δικαστήριο, διότι δεν πρόκειται για ένσταση απαραδέκτου δημοσίας τάξης. Εν πάση περιπτώσει, φρονεί ότι η εν λόγω ένσταση απαραδέκτου είναι αβάσιμη.
- 63 Όσον αφορά την ένσταση απαραδέκτου που στηρίζεται, κατ' ουσίαν, στη μη τήρηση της απαίτησης ακρίβειας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 21 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο άρθρο 76, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας, υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές το εισαγωγικό δικόγραφο της δίκης πρέπει να αναφέρει το αντικείμενο της διαφοράς καθώς και τους ισχυρισμούς και τα επιχειρήματα που προβάλλονται. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να εκτίθενται κατά τρόπο αρκούντως σαφή και συγκεκριμένο ώστε να μπορεί ο καθού ή ο εναγόμενος να προετοιμάσει την άμυνά του και το Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί επί της προσφυγής ή αγωγής, ενδεχομένως χωρίς άλλα στοιχεία προς στήριξή της. Προς κατοχύρωση της ασφάλειας δικαίου και της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, για να είναι παραδεκτό το ένδικο βοήθημα, πρέπει τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων αυτό στηρίζεται να προκύπτουν, τουλάχιστον συνοπτικώς, πλην όμως κατά τρόπο συνεπή και κατανοητό, από το ίδιο το κείμενο του δικογράφου (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 3ης Φεβρουαρίου 2005, Chiquita Brands κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-19/01, EU:T:2005:31, σκέψη 64 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 64 Υπενθυμίζεται, επίσης, ότι, κατά το άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, «[σ]το πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης, η Ένωση υποχρεούται, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, να αποκαθιστά τη ζημία που προξενούν τα θεσμικά όργανα ή οι υπάλληλοί της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους». Κατά πάγια νομολογία, εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης, υπό την έννοια του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της θεμελιώνεται εφόσον συντρέχει σύνολο προϋποθέσεων, ήτοι ο παράνομος χαρακτήρας της προσαπτόμενης στα όργανα συμπεριφοράς, το υποστατό της ζημίας και η ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προσαπτόμενης συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας (βλ. αποφάσεις της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, FIAMM κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-120/06 P και C-121/06 P, EU:C:2008:476, σκέψη 106 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, της 11ης Ιουλίου 2007, Schneider Electric κατά Επιτροπής, T-351/03, EU:T:2007:212, σκέψη 113, και της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Serahan κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 47).
- 65 Συνεπώς, για να πληροί τις απαιτήσεις σαφήνειας και ακρίβειας που απορρέουν από το άρθρο 76, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας, όπως αυτό έχει ερμηνευθεί από τη νομολογία, το δικόγραφο αγωγής με την οποία ζητείται αποζημίωση για ζημία που προκλήθηκε από θεσμικό όργανο της Ένωσης πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που καθιστούν δυνατό τον προσδιορισμό της συμπεριφοράς την οποία ο ενάγων προσάπτει στο όργανο αυτό και τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς και της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη, καθώς και να προσδιορίζει τη φύση και την έκταση της ζημίας αυτής (βλ., υπ' αυτή την έννοια και κατ' αναλογία, απόφαση της 3ης Φεβρουαρίου 2005, Chiquita Brands κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-19/01, EU:T:2005:31, σκέψη 65 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 66 Εν προκειμένω, η ενάγουσα προσδιόρισε στο δικόγραφο της αγωγής τη συμπεριφορά την οποία προσάπτει στο Συμβούλιο, που συνίσταται, συγκεκριμένα, στην έκδοση των επίδικων πράξεων των οποίων ο παράνομος χαρακτήρας διαπιστώθηκε στην απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2013, Iran Insurance κατά Συμβουλίου (T-12/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:401). Περαιτέρω, περιέγραψε και υπολόγισε την υλική ζημία και την ηθική βλάβη που θεωρεί ότι υπέστη λόγω των πράξεων αυτών, και συγκεκριμένα ηθική βλάβη, η οποία συνίσταται στην προσβολή της φήμης της και αποτιμάται κατά δίκαιη κρίση σε ποσό ύψους ενός εκατομμυρίου ευρώ, και υλική ζημία η οποία αντιστοιχεί, πρώτον, στην απώλεια των τόκων που θα μπορούσε να εισπράξει αν είχε μεταφέρει και αξιοποιήσει στο Ιράν τα κεφάλαια που είχε καταθέσει στους λογαριασμούς της εντός της Ένωσης, ανερχόμενα σε ποσά ύψους 2 544,82 GBP (περίπου 2 850 ευρώ), 17 733,48 USD (περίπου 15 250 ευρώ) και 421,05 USD (περίπου 362 ευρώ), δεύτερον, στην απώλεια των τόκων που θα μπορούσε να εισπράξει αν είχε μεταφέρει και αξιοποιήσει στο Ιράν τα ποσά που της όφειλαν τρεις ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές εταιρίες, ύψους 557 196,09 ευρώ, 82 222,84 GBP (περίπου 92 089 ευρώ) και 1 532 266,95 USD (περίπου 1 317 749 ευρώ) και, τρίτον, στο διαφυγόν κέρδος λόγω της μη σύναψης συμβάσεων ασφάλισης για μεταφορά επιβατών ύψους τελικώς εκτιμώμενου σε 1 919 554,50 ευρώ και λόγω της μη σύναψης συμβάσεων ασφάλισης φορτίου, ύψους τελικώς εκτιμώμενου σε 33 945 εκατομμύρια IRR (περίπου 678 900 ευρώ). Τέλος, εξήγησε ότι η ανωτέρω ηθική βλάβη και υλική ζημία συνδέονται με την έκδοση των επίδικων πράξεων.
- 67 Η περιγραφή, στο δικόγραφο της αγωγής, της συμπεριφοράς την οποία η ενάγουσα προσάπτει στο Συμβούλιο, των λόγων για τους οποίους θεωρεί ότι υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς και της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη, καθώς και της φύσης και της έκτασης της ζημίας αυτής πληροί τις απαιτήσεις ακρίβειας που απορρέουν από το άρθρο 76, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 68 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε το Συμβούλιο στηριζόμενο στην απαίτηση ακρίβειας που τίθεται στο άρθρο 21 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 76, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας.

- 69 Όσον αφορά την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή επικαλούμενη τη μερική παραγραφή της αξίωσης την οποία αφορά η υπό κρίση αγωγή, διαπιστώνεται ότι τα αιτήματα του Συμβουλίου περί απόρριψης της αγωγής δεν στηρίζονται στην επίκληση μιας τέτοιας παραγραφής. Κατά το άρθρο 40, τέταρτο εδάφιο, και το άρθρο 53, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και κατά το άρθρο 142, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το αίτημα της παρέμβασης δεν μπορεί, όμως, να έχει άλλο αντικείμενο από την υποστήριξη, εν όλω ή εν μέρει, των αιτημάτων του ενός εκ των κύριων διαδίκων. Επίσης, ο παρεμβαίνων αποδέχεται τη δίκη στο στάδιο που αυτή βρίσκεται κατά τον χρόνο της παρέμβασής του, σύμφωνα με το άρθρο 142, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 70 Συνεπώς, η παρεμβαίνουσα δεν νομιμοποιείται να προβάλει αυτοτελώς ένσταση απαραδέκτου και, επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν υποχρεούται να εξετάσει τους λόγους που έχουν προβληθεί αποκλειστικά και μόνο από αυτή και οι οποίοι δεν είναι λόγοι δημοσίου συμφέροντος (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 24ης Μαρτίου 1993, CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-313/90, EU:C:1993:111, σκέψη 22, και της 3ης Ιουλίου 2007, Au Lys de France κατά Επιτροπής, T-458/04, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2007:195, σκέψη 32).
- 71 Περαιτέρω, όπως έχει κριθεί, στο μέτρο που η αγωγή εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης διέπεται, κατά το άρθρο 340 ΣΛΕΕ, από τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών και δεδομένου ότι από τη συγκριτική εξέταση των εννόμων τάξεων των κρατών μελών προκύπτει ότι, κατά κανόνα και πλην ορισμένων εξαιρέσεων ο δικαστής δεν μπορεί να εγείρει αυτεπαγγέλτως λόγο που στηρίζεται στην παραγραφή της αξίωσης, δεν μπορεί να εξετασθεί αυτεπαγγέλτως ζήτημα τυχόν παραγραφής της επίμαχης αξίωσης (απόφαση της 30ής Μαΐου 1989, Roquette frères κατά Επιτροπής, 20/88, EU:C:1989:221, σκέψη 12· βλ. επίσης, υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 8ης Νοεμβρίου 2012, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, C-469/11 P, EU:C:2012:705, σκέψη 51).
- 72 Κατά συνέπεια, η ένσταση απαραδέκτου που προβλήθηκε από την Επιτροπή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Γ. Επί του παραδεκτού των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίσθηκαν ως παράρτημα του υπομνήματος απαντήσεως και επί του παραδεκτού του αιτήματος της ενάγουσας να της επιτραπεί η προσκόμιση συμπληρωματικών αποδεικτικών στοιχείων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

- 73 Στο υπόμνημα ανταπαντήσεως το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, ζητεί να απορριφθούν ως εκπρόθεσμα και, κατά συνέπεια, απαράδεκτα τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίσθηκαν με τα παραρτήματα R.1 έως R.15 του υπομνήματος απαντήσεως. Υποστηρίζει ότι τα στοιχεία αυτά μπορούσαν και έπρεπε, σύμφωνα με τη νομολογία, να προσκομισθούν με το δικόγραφο της αγωγής.
- 74 Με το υπόμνημα απαντήσεως η ενάγουσα ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να της επιτραπεί, στο πλαίσιο μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας, να προσκομίσει πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Με τις γραπτές της απαντήσεις στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου (σκέψη 42 ανωτέρω) η ενάγουσα ζήτησε να απορριφθεί η ένσταση απαραδέκτου, με την αιτιολογία ότι τα παραρτήματα R.1 έως R.15 του υπομνήματος απαντήσεως περιλάμβαναν πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία για πραγματικά περιστατικά που είχαν ήδη αποδειχθεί με το δικόγραφο της αγωγής και τα οποία είναι απαραίτητα προκειμένου να αντικρουσθούν τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν από το Συμβούλιο στο υπόμνημα αντικρούσεως. Κατά την ενάγουσα, το Συμβούλιο μπορούσε να ασκήσει πλήρως τα δικαιώματα άμυνας σε σχέση με τα συγκεκριμένα στοιχεία του υπομνήματος ανταπαντήσεως. Επίσης, η Επιτροπή είχε τη δυνατότητα να ελέγξει και να αξιολογήσει τα εν λόγω στοιχεία.

- 75 Εν προκειμένω, από το δικόγραφο της αγωγής προκύπτει ότι με την υπό κρίση ζητείται χρηματική ικανοποίηση για την ηθική βλάβη και αποζημίωση για την αποκατάσταση της υλικής ζημίας που η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι υπέστη λόγω της έκδοσης των επίδικων πράξεων του Συμβουλίου. Συνεπώς, πρόκειται για αγωγή με την οποία η ενάγουσα επιχειρεί να στοιχειοθετήσει εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης.
- 76 Κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο αγωγής εξωσυμβατικής ευθύνης, στον ενάγοντα απόκειται να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία στον δικαστή της Ένωσης, προκειμένου να αποδείξει το υποστατό και την έκταση της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη (βλ. αποφάσεις της 28ης Ιανουαρίου 2016, Ζαφειρόπουλος κατά Cedefop, T-537/12, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:36, σκέψη 91 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 26ης Απριλίου 2016, Strack κατά Επιτροπής, T-221/08, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:242, σκέψη 308).
- 77 Ο δικαστής της Ένωσης έχει, ωστόσο, αναγνωρίσει ότι σε ορισμένες περιπτώσεις, ιδίως όταν είναι δυσχερής ο υπολογισμός της ζημίας την οποία ισχυρίζεται ότι υπέστη ο ενάγων, δεν είναι αναγκαίο να προσδιορίζεται με το δικόγραφο της αγωγής η ακριβής έκταση της ζημίας ή το ακριβές ποσό της ζητούμενης αποζημίωσης (βλ. απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2013, Inalca και Cremonini κατά Επιτροπής, C-460/09 P, EU:C:2013:111, σκέψη 104 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 78 Στην υπό κρίση υπόθεση η αγωγή κατατέθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2015. Με εξαίρεση ένα από τα κεφάλαια της υλικής ζημίας, για το οποίο δεν μπορούσε να προσδιορίσει το ακριβές ποσό, η ενάγουσα κατά το στάδιο του δικογράφου της αγωγής προσδιόρισε το ύψος της ηθικής βλάβης και της υλικής ζημίας που θεωρούσε ότι έχει υποστεί, στηριζόμενη στα στοιχεία που προσκόμιζε με το παράρτημα του εν λόγω δικογράφου. Κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως, η ενάγουσα τροποποίησε τον προσδιορισμό του ύψους της ζημίας, ώστε να λάβει υπόψη την αντίρρηση του Συμβουλίου κατά την οποία θα έπρεπε να έχει αφαιρέσει από ορισμένα κεφάλαια της υλικής ζημίας τις σχετικές δαπάνες, και παρέθεσε τον τελικό αριθμητικό υπολογισμό του κεφαλαίου της υλικής ζημίας για τον οποίο μέχρι τότε είχε παραθέσει προσωρινό μόνο υπολογισμό.
- 79 Επισημαίνεται, προκαταρκτικώς, ότι κατά το άρθρο 76, στοιχείο στ', του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 2015 και το οποίο ως εκ τούτου εφαρμόζεται στην υπό κρίση αγωγή, το εισαγωγικό δικόγραφο πρέπει να περιέχει τυχόν αποδεικτικά στοιχεία και προτεινόμενα αποδεικτικά μέσα.
- 80 Περαιτέρω, το άρθρο 85, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας ορίζει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία προσκομίζονται και τα αποδεικτικά μέσα προτείνονται στο πλαίσιο της πρώτης ανταλλαγής υπομνημάτων. Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου προστίθεται ότι προς υποστήριξη της επιχειρηματολογίας τους, οι διάδικοι μπορούν να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία ή να προτείνουν αποδεικτικά μέσα και με τα υπομνήματα απαντήσεως και ανταπαντήσεως. Στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 85, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο λαμβάνει απόφαση επί του παραδεκτού των προσκομιζόμενων αποδεικτικών στοιχείων ή της πρότασης αποδεικτικών μέτρων, αφού παρασχεθεί στους λοιπούς διαδίκους η δυνατότητα να λάβουν θέση επ' αυτών.
- 81 Ο κανόνας περί προθεσμιών που θεσπίζεται στο άρθρο 85, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας δεν αφορά την ανταπόδειξη και την περαιτέρω ανάπτυξη των αποδεικτικών μέσων που προβλήθηκαν κατόπιν της ανταπόδειξης που προσκόμισε ο αντίδικος [βλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2017, Biogena Naturprodukte κατά EUIPO (ZUM wohl), T-236/16, EU:T:2017:416, σκέψη 17 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].
- 82 Από τη νομολογία σχετικά με την εφαρμογή του κανόνα περί προθεσμιών του άρθρου 85, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας προκύπτει ότι οι διάδικοι πρέπει να αιτιολογούν την καθυστερημένη προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων ή πρόταση νέων αποδεικτικών μέσων (βλ., υπ' αυτή την έννοια και κατ' αναλογία, απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2008, Angé Serrano κ.λπ. κατά

Κοινοβουλίου, T-47/05, EU:T:2008:384, σκέψη 54) και ότι ο δικαστής της Ένωσης έχει την εξουσία να ελέγχει το βάσιμο της αιτιολόγησης της καθυστερημένης προσκόμισης των ανωτέρω αποδεικτικών στοιχείων ή πρότασης των αποδεικτικών μέσων και, κατά περίπτωση, το περιεχόμενο αυτών, καθώς και, εφόσον η καθυστερημένη αυτή προσκόμιση ή προβολή δεν είναι επαρκώς κατά νόμον δικαιολογημένη ή είναι αβάσιμη, την εξουσία να τα απορρίψει (βλ., υπ' αυτή την έννοια και κατ' αναλογία, αποφάσεις της 14ης Απριλίου 2005, Γάκη-Κακούρη κατά Δικαστηρίου, C-243/04 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2005:238, σκέψη 33, και της 18ης Σεπτεμβρίου 2008, Angé Serrano κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, T-47/05, EU:T:2008:384, σκέψη 56).

- 83 Έχει κριθεί ότι η καθυστερημένη προσκόμιση των αποδεικτικών στοιχείων και η καθυστερημένη πρόταση των αποδεικτικών μέσων εκ μέρους διαδίκου μπορεί να δικαιολογηθεί αν ο εν λόγω διάδικος δεν ήταν δυνατόν να έχει ωριότερα στη διάθεσή του τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία ή αν η καθυστερημένη προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων από τον αντίδικό του δικαιολογεί τη συμπλήρωση της δικογραφίας, προκειμένου να γίνει σεβαστή η αρχή της εκατέρωθεν ακρόασης (βλ., υπ' αυτή την έννοια και κατ' αναλογία, αποφάσεις της 14ης Απριλίου 2005, Γάκη-Κακούρη κατά Δικαστηρίου, C-243/04 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2005:238, σκέψη 32, και της 18ης Σεπτεμβρίου 2008, Angé Serrano κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, T-47/05, EU:T:2008:384, σκέψη 55).
- 84 Τέλος, κατά τη νομολογία, το Γενικό Δικαστήριο είναι αποκλειστικά αρμόδιο να κρίνει την ενδεχόμενη ανάγκη συμπλήρωσης των πληροφοριακών στοιχείων που διαθέτει στις υποθέσεις ενώπιόν του και να διατάσσει τη διεξαγωγή αποδείξεων, η οποία δεν μπορεί να έχει ως αντικείμενο τη θεραπεία παράλειψης του προσφεύγοντος σχετικής με ζητήματα απόδειξης (βλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, SELEX Sistemi Integrati κατά Επιτροπής, C-481/07 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2009:461, σκέψη 44 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 85 Από το νομικό πλαίσιο που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 79 έως 84 ανωτέρω προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έχει την εξουσία, στο πλαίσιο μέτρου διεξαγωγής αποδείξεων, να επιτρέψει κατά γενικό τρόπο στην ενάγουσα να προσκομίσει όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που ενδεχομένως θα ήθελε να υποβάλει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, όπως ζήτησε η ενάγουσα από το Γενικό Δικαστήριο, και ότι, ως εκ τούτου, ένα τέτοιο αίτημα πρέπει να απορριφθεί.
- 86 Εν προκειμένω, η ενάγουσα προσκόμισε ορισμένες αποδείξεις προς στήριξη του αιτήματος αποζημίωσης στα παραρτήματα R.1 έως R.15 του υπομνήματος απαντήσεως, χωρίς να παράσχει συγκεκριμένη δικαιολόγηση της καθυστερημένης προσκόμισης των αποδείξεων αυτών. Με εξαίρεση το παράρτημα R.14 του υπομνήματος απαντήσεως, οι εν λόγω αποδείξεις δεν αφορούσαν το κεφάλαιο της αποζημίωσης για το οποίο η ενάγουσα προσδιόρισε το τελικό ύψος κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως.
- 87 Στο μέτρο που η ενάγουσα, με τις απαντήσεις που έδωσε στις γραπτές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου (βλ. σκέψη 42 ανωτέρω), υποστήριξε ότι τα παραρτήματα R.1 έως R.15 του υπομνήματος απαντήσεως περιλάμβαναν πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία για πραγματικά περιστατικά που είχαν ήδη αποδειχθεί με το δικόγραφο της αγωγής, η αιτιολογία αυτή πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής δεδομένου ότι ο ισχυρισμός ότι τα πραγματικά περιστατικά είχαν ήδη αποδειχθεί δεν είναι ικανός να δικαιολογήσει την καθυστερημένη προσκόμιση νέων αποδεικτικών στοιχείων.
- 88 Στο μέτρο που η ενάγουσα, με τις απαντήσεις της στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου (βλ. σκέψη 42 ανωτέρω), υποστήριξε ότι τα παραρτήματα R.1 έως R.15 του υπομνήματος απαντήσεως περιλάμβαναν αποδεικτικά στοιχεία αναγκαία προς αντίκρουση των επιχειρημάτων που προέβαλε το Συμβούλιο στο υπόμνημα αντικρούσεως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα R.1 έως R.12 και R.15 του υπομνήματος απαντήσεως προσκομίσθηκαν με αποκλειστικό σκοπό να αποδείξουν, σύμφωνα με τη νομολογία που μνημονεύθηκε στη σκέψη 76 ανωτέρω, το υποστατό και την έκταση της προβαλλόμενης ηθικής βλάβης και υλικής ζημίας, στο ύψος που αυτή είχε προσδιοριστεί με το δικόγραφο της αγωγής, και όχι για να κλονίσουν τα αποδεικτικά στοιχεία που είχαν προσκομισθεί από το Συμβούλιο στο

παράρτημα του υπομνήματος αντικρούσεως. Το γεγονός ότι στο υπόμνημά του το Συμβούλιο υποστήριξε ότι η ενάγουσα δεν είχε αποδείξει επαρκώς κατά νόμο το υποστατό και την έκταση της ζημίας που υποστήριζε ότι υπέστη δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ανταπόδειξη, υπό την έννοια της νομολογίας που μνημονεύθηκε στη σκέψη 81 ανωτέρω, και δεν επιτρέπει να θεωρηθούν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα R.1 έως R.12 και R.15 του υπομνήματος απαντήσεως ως περαιτέρω ανάπτυξη αποδεικτικών στοιχείων που γίνεται κατόπιν ανταπόδειξης ούτε να θεωρηθεί ότι η καθυστερημένη προσκόμιση των στοιχείων αυτών είναι, για τον λόγο αυτόν, δικαιολογημένη λόγω της ανάγκης να απαντηθούν τα επιχειρήματα του Συμβουλίου και να γίνει σεβαστή η αρχή της εκατέρωθεν ακρόασης.

- 89 Αντιθέτως, τα στοιχεία που παρατίθενται στα παραρτήματα R.13 και R.14 του υπομνήματος απαντήσεως, ήτοι μια δήλωση του ισοτιούτου Sanjideh Ravesh Arya Audit and Financial Services (στο εξής: ισοτιούτο SRA), το οποίο είχε συντάξει «έκθεση επί των χρηματοπιστωτικών συνεπειών της ζημίας που προκλήθηκε από τα περιοριστικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης», η οποία προσκομίσθηκε στο παράρτημα του δικογράφου της αγωγής (στο εξής: έκθεση SRA), και μια επιστολή του εν λόγω ισοτιούτου με την οποία παρείχε διευκρινίσεις σχετικά με τις μεθόδους που είχε χρησιμοποιήσει για τη σύνταξη της εν λόγω έκθεσης, προσκομίσθηκαν από την ενάγουσα προς απάντηση στα επιχειρήματα που είχε προβάλει το Συμβούλιο, στο υπόμνημα αντικρούσεως, με τα οποία αμφισβητούσε την ανεξαρτησία του ισοτιούτου αυτού και τις μεθόδους και τα δεδομένα που είχαν χρησιμοποιηθεί στην εν λόγω έκθεση. Ως εκ τούτου, η καθυστερημένη προσκόμιση των στοιχείων που παρατίθενται στα παραρτήματα R.13 και R.14 του υπομνήματος απαντήσεως δικαιολογείται από την ανάγκη απάντησης στα επιχειρήματα του Συμβουλίου και τήρησης της αρχής της εκατέρωθεν ακρόασης.
- 90 Περαιτέρω, το παράρτημα R.14 του υπομνήματος απαντήσεως αιτιολογούσε τον τελικό αριθμητικό προσδιορισμό του κεφαλαίου της ζημίας το οποίο κατά το στάδιο του δικογράφου της αγωγής είχε εκτιμηθεί από την ενάγουσα σε προσωρινή μόνο βάση.
- 91 Από το σύνολο των ανωτέρω εκτιμήσεων προκύπτει ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίσθηκαν στο παράρτημα του υπομνήματος απαντήσεως είναι παραδεκτά και μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά το στάδιο της εξέτασης της αγωγής επί της ουσίας μόνον αυτά που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα R.13 και R.14 του υπομνήματος απαντήσεως.

Δ. Επί της ουσίας

- 92 Προς στήριξη της υπό κρίση αγωγής, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι εν προκειμένω πληρούνται οι τρεις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη στοιχειοθέτηση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης, οι οποίες υπομνήσθηκαν στη σκέψη 64 ανωτέρω.
- 93 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, ζητεί επικουρικώς η αγωγή να απορριφθεί ως αβάσιμη, με την αιτιολογία ότι η ενάγουσα δεν έχει ανταποκριθεί στο βάρος απόδειξης που φέρει, όσον αφορά την απόδειξη περί του ότι εν προκειμένω πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης.
- 94 Κατά πάγια νομολογία, οι κατ' άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ προϋποθέσεις εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης, οι οποίες εκτέθηκαν στη σκέψη 64 ανωτέρω, πρέπει να πληρούνται σωρευτικώς (απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2010, Fahas κατά Συμβουλίου, T-49/07, EU:T:2010:499, σκέψεις 92 και 93, και διάταξη της 17ης Φεβρουαρίου 2012, Dagher κατά Συμβουλίου, T-218/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2012:82, σκέψη 34). Συνεπώς, όταν δεν πληρούται κάποια από τις προϋποθέσεις αυτές, η αγωγή πρέπει να απορρίπτεται στο σύνολό της (απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2011, Dufour κατά ΕΚΤ, T-436/09, EU:T:2011:634, σκέψη 193).

95 Επομένως, πρέπει να εξετασθεί αν εν προκειμένω η ενάγουσα, ανταποκρινόμενη στο βάρος απόδειξης, έχει αποδείξει τον παράνομο χαρακτήρα της συμπεριφοράς την οποία προσάπτει στο Συμβούλιο, δηλαδή της έκδοσης των επίδικων πράξεων, το υποστατό της προβαλλόμενης υλικής ζημίας και ηθικής βλάβης και την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της έκδοσης των πράξεων και της ζημίας.

1. Επί της προβαλλόμενης παράνομης συμπεριφοράς

96 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι πληρούται η προϋπόθεση περί παράνομης συμπεριφοράς θεσμικού οργάνου, διότι η έκδοση των επίδικων πράξεων αποτελεί κατάφωρη παράβαση, εκ μέρους του Συμβουλίου, ενός κανόνα δικαίου που απονέμει δικαιώματα στους ιδιώτες, ικανή, κατά τη νομολογία, να θεμελιώσει εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης.

97 Η ενάγουσα υποστηρίζει, συναφώς, ότι η εγγραφή της στους επίδικους καταλόγους και η διατήρηση της εγγραφής της στους καταλόγους αυτούς, κατ' εφαρμογήν των επίδικων πράξεων, είναι προδήλως παράνομες, όπως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στην απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2013, Iran Insurance κατά Συμβουλίου (T-12/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:401). Περαιτέρω, με τις διατάξεις που παραβιάστηκαν εν προκειμένω προστατεύονται τα ατομικά συμφέροντα των θιγόμενων φυσικών και νομικών προσώπων, στα οποία οι διατάξεις αυτές απονέμουν δικαιώματα (βλ., υπ' αυτή την έννοια και κατ' αναλογία, απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψεις 57 και 58).

98 Κατά την ενάγουσα, συνιστά κατάφωρη παράβαση των διατάξεων αυτών η εγγραφή ή η διατήρηση, εκ μέρους του Συμβουλίου, του ονόματος ενός προσώπου στους καταλόγους, ενώ δεν έχει πληροφορίες ή στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν επαρκώς κατά νόμον τη βασιμότητα των λαμβανόμενων περιοριστικών μέτρων (βλ., υπ' αυτή την έννοια και κατ' αναλογία, απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψεις 59, 63 και 68). Εν προκειμένω, το Συμβούλιο εξέδωσε τις επίδικες πράξεις, με τις οποίες από τον Ιούλιο του 2010 μέχρι τον Νοέμβριο του 2013 ελήφθησαν περιοριστικά μέτρα εις βάρος της, χωρίς να υφίσταται κανένα αποδεικτικό στοιχείο σχετικό με την αποδιδόμενη σε αυτή συμπεριφορά.

99 Τέλος, η ενάγουσα εκτιμά ότι το Συμβούλιο δεν είναι δυνατόν να προβάλλει ότι οι διατάξεις τις οποίες παρέβη ήταν αόριστες, διφορούμενες ή ασαφείς, διότι, κατά τον χρόνο έκδοσης των επίδικων πράξεων ήταν σαφές ότι το Συμβούλιο όφειλε να προσκομίσει αποδείξεις για τα περιοριστικά μέτρα που ελάμβανε.

100 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, δεν αρνείται τον παράνομο χαρακτήρα των επίδικων πράξεων, αλλά φρονεί ότι η παρανομία αυτή δεν μπορεί να θεμελιώσει εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης, στο μέτρο που δεν αποτελεί κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου ο οποίος έχει ως σκοπό την απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες. Κατάφωρη παράβαση θα μπορούσε να θεμελιωθεί μόνο αν είχε αποδειχθεί, σύμφωνα με τη νομολογία, ότι το Συμβούλιο υπερέβη κατά τρόπο πρόδηλο και σοβαρό τα όρια της διακριτικής του ευχέρειας, πράγμα που δεν συνέβη εν προκειμένω.

101 Το Γενικό Δικαστήριο, με την απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2013, Iran Insurance κατά Συμβουλίου (T-12/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:401), διαπίστωσε ότι οι επίδικες πράξεις είναι παράνομες.

102 Ωστόσο, επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου, η διαπίστωση του παράνομου χαρακτήρα μιας νομικής πράξης δεν αρκεί, όσο αποδοκιμαστέα και αν είναι η παρανομία αυτή, για να θεωρηθεί ότι πληρούται η προϋπόθεση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης η οποία αφορά τον παράνομο χαρακτήρα της συμπεριφοράς που προσάπτεται στα θεσμικά όργανα (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 6ης Μαρτίου 2003, Dole Fresh Fruit International κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, T-56/00, EU:T:2003:58, σκέψεις 72 έως 75, της 23ης Νοεμβρίου 2011, Sison κατά Συμβουλίου, T-341/07, EU:T:2011:687, σκέψη 31, και της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 50).

- 103 Για να πληρούται η προϋπόθεση περί παράνομης συμπεριφοράς των θεσμικών οργάνων της Ένωσης απαιτείται να υφίσταται κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου ο οποίος αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες (βλ. απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, *Safa Nicu Sepahan* κατά Συμβουλίου, C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 104 Η απαίτηση περί κατάφωρης παράβασης κανόνα δικαίου ο οποίος αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες έχει ως σκοπό, ανεξαρτήτως της φύσεως της επίμαχης παράνομης πράξης, να μην εμποδίζει ο κίνδυνος πρόκλησης της προβαλλόμενης από τους ενδιαφερομένους ζημίας το θεσμικό όργανο να ασκεί πλήρως τις αρμοδιότητές του προς εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος, τόσο στο πλαίσιο της κανονιστικής δραστηριότητάς του ή της δραστηριότητας που συνεπάγεται επιλογές οικονομικής πολιτικής όσο και στη σφαίρα της διοικητικής του αρμοδιότητας, χωρίς, ωστόσο, να επιρρίπτεται σε ιδιώτες το βάρος των συνεπειών καταφανών και ασύγγνωστων παραλείψεων (βλ. αποφάσεις της 23ης Νοεμβρίου 2011, *Sison* κατά Συμβουλίου, T-341/07, EU:T:2011:687, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Sepahan* κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 51).
- 105 Αφού εντοπισθούν οι κανόνες δικαίου που, κατά την ενάγουσα, έχουν εν προκειμένω παραβιασθεί, θα πρέπει να εξετασθεί, πρώτον, αν οι κανόνες αυτοί έχουν ως σκοπό να απονεύμουν δικαιώματα στους ιδιώτες και, δεύτερον, αν υπήρξε κατάφωρη παράβαση των κανόνων αυτών από το Συμβούλιο.

α) Επί των κανόνων δικαίου που προβάλλεται ότι έχουν παραβιασθεί

- 106 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, απαντώντας στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, η ενάγουσα διευκρίνισε, όσον αφορά τους κανόνες των οποίων η παράβαση είχε διαπιστωθεί με την απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2013, *Iran Insurance* κατά Συμβουλίου (T-12/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:401), ότι αναφερόταν αποκλειστικά και μόνο στη διαπίστωση που εκτίθεται στις σκέψεις 129 και 130 της εν λόγω απόφασης, δηλαδή ότι, στο μέτρο που αφορούσαν την παροχή ασφαλιστικών υπηρεσιών από την ενάγουσα κατά την αγορά ανταλλακτικών ελικοπτερων, ηλεκτρονικών και υπολογιστών με εφαρμογές στην αεροπλοΐα και την πλεύση πυραύλων, οι επίδικες πράξεις ήταν αβάσιμες, καθώς δεν στηρίζονταν σε αποδείξεις, και ότι παρέβαιναν, κατ' ουσίαν, το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο β', της απόφασης 2010/413, το άρθρο 16, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 961/2010 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 267/2012.

β) Επί του ζητήματος αν οι κανόνες δικαίου που προβάλλεται ότι έχουν παραβιασθεί αποσκοπούν στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες

- 107 Όπως προκύπτει από τη νομολογία, οι διατάξεις που προβλέπουν εξαντλητικώς τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να επιβληθούν περιοριστικά μέτρα αποσκοπούν, κατ' ουσίαν, στην προστασία των ατομικών συμφερόντων των προσώπων και οντοτήτων που μπορούν να θιγούν από τα εν λόγω μέτρα, περιορίζοντας τις περιπτώσεις στις οποίες μπορούν να ληφθούν νομίμως τέτοια μέτρα (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 23ης Νοεμβρίου 2011, *Sison* κατά Συμβουλίου, T-341/07, EU:T:2011:687, σκέψη 51 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Sepahan* κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 57).
- 108 Οι διατάξεις αυτές διασφαλίζουν, επομένως, την προστασία των ατομικών συμφερόντων των προσώπων και των οντοτήτων που είναι δυνατόν να θιγούν από περιοριστικά μέτρα και πρέπει, ως εκ τούτου, να θεωρούνται κανόνες δικαίου με σκοπό την απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες. Αν δεν συντρέχουν οι επίμαχες ουσιαστικές προϋποθέσεις, το θιγόμενο πρόσωπο ή η οντότητα έχει πράγματι το δικαίωμα να μην υποστεί την επιβολή περιοριστικών μέτρων. Το δικαίωμα αυτό συνεπάγεται οπωσδήποτε ότι οι ιδιώτες στους οποίους επιβάλλονται περιοριστικά μέτρα υπό όρους που δεν προβλέπονται στις εν λόγω διατάξεις μπορούν να ζητήσουν την αποκατάσταση των επιβλαβών συνεπειών που τους προκάλεσαν τα μέτρα αυτά, αν αποδεικνύεται ότι η επιβολή τους στηρίζεται σε

κατάφωρη παράβαση των ουσιαστικών κανόνων δικαίου τους οποίους εφάρμοσε το Συμβούλιο (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 23ης Νοεμβρίου 2011, Sison κατά Συμβουλίου, T-341/07, EU:T:2011:687, σκέψη 52 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Serahan κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψη 58).

- 109 Επομένως, οι κανόνες που υποστηρίζει η ενάγουσα ότι έχουν εν προκειμένω παραβιασθεί αποτελούν κανόνες δικαίου που απονέμουν δικαίωμα σε ιδιώτες, μεταξύ των οποίων και στην ενάγουσα, ως πρόσωπο το οποίο αφορούν οι επίδικες πράξεις.

γ) Επί του ζητήματος αν υπήρξε κατάφωρη παράβαση, εκ μέρους του Συμβουλίου, των κανόνων δικαίου που προβάλλεται ότι έχουν παραβιασθεί

- 110 Το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι παράβαση κανόνα δικαίου ο οποίος απονέμει δικαιώματα στους ιδιώτες μπορεί να θεωρηθεί κατάφωρη όταν υφίσταται πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση, εκ μέρους του θεσμικού οργάνου, των ορίων της διακριτικής του ευχέρειας, τα δε στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο αυτό είναι ο βαθμός σαφήνειας και ακρίβειας του κανόνα που έχει παραβιασθεί και η έκταση της διακριτικής ευχέρειας που καταλείπει ο κανόνας αυτός στο θεσμικό όργανο της Ένωσης (βλ. απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Serahan κατά Συμβουλίου, C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψη 30 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 111 Κατά τη νομολογία, όταν το θεσμικό όργανο διαθέτει ιδιαιτέρως περιορισμένη ή και ανύπαρκτη διακριτική ευχέρεια, η απλή παραβίαση του δικαίου της Ένωσης μπορεί να επαρκεί για να αποδειχθεί ότι υφίσταται κατάφωρη παράβαση (βλ. απόφαση της 11ης Ιουλίου 2007, Sison κατά Συμβουλίου, T-47/03, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2007:207, σκέψη 235 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 112 Επίσης κατά τη νομολογία, μια παραβίαση του δικαίου της Ένωσης είναι, εν πάση περιπτώσει, κατάφωρη όταν συνεχίζεται παρά την έκδοση δικαστικής απόφασης που διαπιστώνει την προσαπτόμενη παράβαση ή προδικαστικής απόφασης ή παρά την ύπαρξη παγιωμένης σχετικής νομολογίας του Δικαστηρίου, εκ των οποίων να προκύπτει ότι η επίμαχη συμπεριφορά στοιχειοθετεί παράβαση (βλ. απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Serahan κατά Συμβουλίου, C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 113 Τον χρόνο κατά τον οποίο το Συμβούλιο εξέδωσε τις επίδικες πράξεις, ήτοι μεταξύ 25 Οκτωβρίου 2010 και 23 Μαρτίου 2012, προέκυπτε ήδη σαφώς και με ακρίβεια από τη νομολογία ότι, σε περίπτωση σχετικής αμφισβήτησης, το Συμβούλιο υποχρεούται να προσκομίσει τις πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του κριτηρίου της «στήριξης» στη διάδοση των πυρηνικών όπλων, το οποίο θεσπίζεται στο άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο β', της απόφασης 2010/413, στο άρθρο 16, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 961/2010 και στο άρθρο 23, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 267/2012. Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει κρίνει, στηριζόμενο σε νομολογία προγενέστερη της έκδοσης των επίδικων πράξεων, ότι η υποχρέωση του Συμβουλίου να παρέχει, σε περίπτωση αμφισβήτησης, τις πληροφορίες ή τα αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τα περιοριστικά μέτρα τα οποία ελήφθησαν κατά προσώπου ή οντότητας απέρρευε από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Serahan κατά Συμβουλίου, C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψεις 35 έως 40 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 114 Περαιτέρω, στο μέτρο που η υποχρέωση του Συμβουλίου να ελέγξει και να αποδείξει τη βασιμότητα των περιοριστικών μέτρων σε βάρος προσώπου ή οντότητας πριν από τη λήψη των μέτρων αυτών υπαγορεύεται από τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων του θιγόμενου προσώπου ή της θιγόμενης οντότητας και ιδίως από το δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προστασίας, το Συμβούλιο δεν διαθέτει διακριτική ευχέρεια ως προς το ζήτημα αυτό (απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου 2016, Jannatian κατά Συμβουλίου, T-328/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:86, σκέψη 52· βλ. επίσης, υπ'

αυτή την έννοια, απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψεις 59 έως 61). Συνεπώς, εν προκειμένω, στο πλαίσιο της συμμόρφωσής του προς την ανωτέρω υποχρέωση το Συμβούλιο δεν διέθετε καμία διακριτική ευχέρεια.

- 115 Ως εκ τούτου, παραβιάζοντας την υποχρέωση που είχε να τεκμηριώσει τις επίδικες πράξεις, το Συμβούλιο διέπραξε εν προκειμένω κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου ο οποίος απονέμει δικαιώματα σε ιδιώτη και συγκεκριμένα στην ενάγουσα.
- 116 Κατά συνέπεια, η προϋπόθεση περί παράνομου χαρακτήρα της συμπεριφοράς που προσάπτεται στο Συμβούλιο, ήτοι της έκδοσης των επίδικων πράξεων, πληρούται σε σχέση με τους κανόνες δικαίου τους οποίους επικαλείται η ενάγουσα, των οποίων ο παράνομος χαρακτήρας διαπιστώθηκε στις σκέψεις 129 και 130 της απόφασης της 6ης Σεπτεμβρίου 2013, Iran Insurance κατά Συμβουλίου (T-12/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:401).

2. Επί της προβαλλόμενης ζημίας και της ύπαρξης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς και της εν λόγω ζημίας

- 117 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι απέδειξε το υποστατό και το βέβαιο της ηθικής βλάβης και της υλικής ζημίας που υπέστη λόγω των επίδικων πράξεων.
- 118 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, φρονεί ότι η προϋπόθεση περί ύπαρξης ζημίας δεν πληρούται εν προκειμένω. Οι επίδικες πράξεις δεν ήταν κυρώσεις ποινικής φύσεως σε βάρος της ενάγουσας και δεν είχαν ως σκοπό να τη ζημιώσουν. Σκοπούσαν μόνο στο να αποθαρρύνουν τη διάδοση των πυρηνικών όπλων.
- 119 Όσον αφορά την προϋπόθεση του υποστατού της ζημίας, κατά τη νομολογία (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 27ης Ιανουαρίου 1982, De Franceschi κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, 51/81, EU:C:1982:20, σκέψη 9, της 13ης Νοεμβρίου 1984, Birra Wührer κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80, 5/81, 51/81 και 282/82, EU:C:1984:341, σκέψη 9, και της 16ης Ιανουαρίου 1996, Candiotte κατά Συμβουλίου, T-108/94, EU:T:1996:5, σκέψη 54), η εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης στοιχειοθετείται μόνον εφόσον ο προσφεύγων έχει όντως υποστεί πραγματική και βεβαία ζημία. Ο προσφεύγων είναι αυτός που φέρει το βάρος να αποδείξει ότι πληρούται η προϋπόθεση αυτή (βλ. απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2006, Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-243/05 P, EU:C:2006:708, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και, ειδικότερα, να προσκομίσει πειστικά αποδεικτικά στοιχεία τόσο ως προς την ύπαρξη όσο και ως προς την έκταση της ζημίας (βλ. απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1997, Blackspur DIY κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-362/95 P, EU:C:1997:401, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 120 Ειδικότερα, κάθε αίτημα αποκατάστασης ζημίας, είτε πρόκειται για υλική ζημία είτε για ηθική βλάβη, είτε ζητείται με αυτό συμβολική απλώς αποζημίωση είτε ζητείται αποζημίωση σημαντικού ύψους, πρέπει να εξειδικεύει τη φύση της προβαλλόμενης ζημίας σε σχέση με την προσαπτόμενη συμπεριφορά και να προσδιορίζει, έστω κατά προσέγγιση, το σύνολο της ζημίας αυτής (βλ. απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2015, Sabbagh κατά Συμβουλίου, T-652/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:112, σκέψη 65 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 121 Όσον αφορά την προϋπόθεση περί αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της συμπεριφοράς και της ζημίας, η εν λόγω ζημία πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο αρκούντως άμεσο από την προσαπτόμενη συμπεριφορά, δηλαδή η συμπεριφορά αυτή πρέπει να είναι η γενεσιουργός αιτία της ζημίας, ενώ αντιθέτως δεν υφίσταται υποχρέωση αποκατάστασης κάθε βλαπτικής συνέπειας, έστω και απομακρυσμένης, της παράνομης συμπεριφοράς (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 1979, Dumortier κ.λπ. κατά Συμβουλίου, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 και 45/79, EU:C:1979:223, σκέψη 21· βλ., επίσης, απόφαση της 10ης Μαΐου 2006, Galileo International Technology κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-279/03, EU:T:2006:121, σκέψη 130 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Ο ενάγων είναι

αυτός που φέρει το βάρος απόδειξης της ύπαρξης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προσαπτόμενης συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας (βλ. απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 1998, Coldiretti κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, T-149/96, EU:T:1998:228, σκέψη 101 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 122 Συνεπώς, πρέπει να εξετασθεί αν εν προκειμένω η ενάγουσα απέδειξε το υποστατό και το βέβαιο της υλικής ζημίας και της ηθικής βλάβης που υπέστη λόγω της έκδοσης των επίδικων πράξεων και την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της έκδοσης των πράξεων αυτών και της υλικής ζημίας και ηθικής βλάβης.

α) Επί της προβαλλόμενης ηθικής βλάβης

- 123 Η ενάγουσα προβάλλει ότι οι επίδικες πράξεις, στο μέτρο που έθιξαν τη φήμη της, της προκάλεσαν σημαντική ηθική βλάβη, την οποία αποτιμά κατά δίκαιη κρίση σε ποσό ύψους ενός εκατομμυρίου ευρώ, όπως έχει ήδη αναφέρει στην από 25 Ιουλίου 2015 επιστολή της. Υποστηρίζει, επ' αυτού, ότι σε παρόμοια περίπτωση ο δικαστής της Ένωσης διαπίστωσε την ύπαρξη ηθικής βλάβης και επιδίκασε χρηματική ικανοποίηση για τη βλάβη αυτή σε μια εταιρία λόγω προσβολής της φήμης της (απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Serapan κατά Συμβουλίου, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψεις 80 και 83).
- 124 Σε αντίθεση προς όσα υποστήριξε το Συμβούλιο στηριζόμενο σε απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ), και συγκεκριμένα στην απόφαση του ΕΔΔΑ της 19ης Ιουλίου 2011, Uj κατά Ουγγαρίας (CE:ECHR:2011:0719JUD002395410), η ενάγουσα θεωρεί ότι οι εταιρίες έχουν και ηθική διάσταση και μπορούν να υποστούν ηθική βλάβη, παραδείγματος χάριν λόγω προσβολής της φήμης τους και της δυνατότητάς τους να διεξάγουν τις εμπορικές τους δραστηριότητες. Η αναφορά του Συμβουλίου στην εν λόγω απόφαση του ΕΔΔΑ είναι ανεπαρκής, διότι στην απόφαση αυτή η προστασία της φήμης εξετάζεται μόνο σε συνάρτηση με τους περιορισμούς που μπορούν να επιβληθούν στην ελευθερία έκφρασης. Η διατήρηση καλής φήμης αποτελεί στοιχείο ιδιαιτέρως σημαντικό στην αγορά ασφαλιστικών υπηρεσιών, στην οποία δραστηριοποιείται η ενάγουσα, στο μέτρο που η αγορά αυτή στηρίζεται στις σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ των διαφόρων συντελεστών. Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι πριν από την έκδοση των επίδικων πράξεων είχε καλή φήμη σε διεθνές επίπεδο, όπως μαρτυρεί το γεγονός ότι ασκούσε ασφαλιστικές δραστηριότητες σε ένα τέτοιο επίπεδο, ότι είχε συνάψει συμβάσεις με διεθνούς φήμης ασφαλιστικές και ανασφαλιστικές εταιρίες, ότι είχε λάβει πιστοποιήσεις ποιότητας με διεθνή αναγνώριση και ότι η εμπειρία των μελών της ήταν διεθνώς αναγνωρισμένη, όπως προκύπτει από τη συμμετοχή τους σε διεθνή επαγγελματικά και επιστημονικά συνέδρια. Οι επίδικες πράξεις, οι οποίες συνέδεσαν το όνομά της με σοβαρή απειλή για την ειρήνη και τη διεθνή ασφάλεια και οδήγησαν στην ακούσια παύση των δραστηριοτήτων της εντός της Ένωσης, αμαύρωσαν τη φήμη της. Κατά την ενάγουσα, μετά την έκδοση των πράξεων αυτών, δεν μπόρεσε να συνάψει συμβάσεις με διεθνείς εταιρίες ούτε να συμμετάσχει σε επιστημονικές και συμβουλευτικές συναντήσεις, στις δραστηριότητες μιας επαγγελματικής οργάνωσης ή σε συναντήσεις που διοργανώνονται σε διεθνές επίπεδο ούτε να αξιολογηθεί από τους διεθνείς οργανισμούς αξιολόγησης. Εν πάση περιπτώσει, στον εμπορικό τομέα, όταν μια επιχείρηση παύει ακουσίως τις δραστηριότητές της, η προσβολή της φήμης και της αξιοπιστίας της είναι προφανείς και αναπόφευκτες. Μετά την άρση, το 2016, των περιοριστικών μέτρων που είχαν ληφθεί εις βάρος της, η εγγραφή της σε επιστημονικά σεμινάρια εξακολουθούσε να είναι δύσκολη ή και αδύνατη. Για να αποκαταστήσει τη φήμη της θα χρειαστεί να διοργανώσει μια παγκόσμια διαφημιστική εκστρατεία, της οποίας το κόστος εκτιμάται στα 45 εκατομμύρια USD (περίπου 38,7 εκατομμύρια ευρώ). Καθώς δεν έχει ακόμη αποτιμήσει επακριβώς το κόστος που συνδέεται με την αποκατάσταση της φήμης της, το Γενικό Δικαστήριο θα μπορούσε, στο πλαίσιο μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας, να διορίσει ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα για τη διενέργεια επακριβούς αποτίμησης του κόστους αυτού. Τέλος, η ενάγουσα φρονεί ότι δεν είναι αναγκαίο να

αποδείξει ότι έχει υποβληθεί σε έξοδα, ιδίως διαφημιστικά, για την αποκατάσταση της φήμης της. Αρκεί να επικαλεστεί την ύπαρξη προσβολής της φήμης της, για την αποκατάσταση της οποίας απαιτούνται σημαντικές δαπάνες.

- 125 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, φρονεί ότι, εν πάση περιπτώσει, το αίτημα αποκατάστασης της ηθικής βλάβης πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο. Υποστηρίζει, επ' αυτού, ότι με τις επίδικες πράξεις η ενάγουσα δεν στιγματίστηκε ως οργάνωση που αποτελεί αφ' εαυτής απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια και ότι, άλλωστε, η ενάγουσα δεν προσκομίζει καμία σχετική απόδειξη. Χαρακτηρίστηκε απλώς ως πρόσωπο που λόγω των δραστηριοτήτων του μετείχε στην αγορά διαφόρων προϊόντων τα οποία μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε προγράμματα για τα οποία είχαν ληφθεί μέτρα βάσει του ψηφίσματος 1737 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, γεγονός που αρκούσε για την εγγραφή στους επίδικους καταλόγους. Η ενάγουσα δεν προσκόμισε κανένα αποδεικτικό στοιχείο περί του ότι υπέστη ηθική βλάβη λόγω της έκδοσης των εν λόγω πράξεων, όπως απαιτείται από τη νομολογία (διάταξη της 17ης Φεβρουαρίου 2012, Dagher κατά Συμβουλίου, T-218/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2012:82, σκέψη 46). Από κανένα στοιχείο δεν αποδεικνύεται ότι κατά το παρελθόν έχαιρε καλής φήμης σε διεθνές επίπεδο, ότι είχε διαφυγόντα κέρδη λόγω της προσβολής που υπέστη η φήμη αυτή και ότι πραγματοποίησε διαφημιστικές ή άλλες δαπάνες για την αποκατάσταση της φήμης της. Το δημοσίευμα Τύπου που προσκομίστηκε στο παράρτημα του δικογράφου της αγωγής, το οποίο αφορά το υπολογιζόμενο κόστος μιας παγκόσμιας διαφημιστικής εκστρατείας, δεν ασκεί καμία επιρροή, καθώς αφορά εταιρία η οποία δεν συνδέεται με την ενάγουσα, δραστηριοποιείται σε διαφορετικό τομέα και σε άλλη ήπειρο από την ενάγουσα και δεν συνδέεται με τα περιοριστικά μέτρα που έλαβε η Ένωση. Οι ισχυρισμοί που περιλαμβάνονται στο υπόμνημα απαντήσεως της ενάγουσας δεν αποδεικνύουν την ύπαρξη προσβολής της φήμης της ούτε, κατ' επέκταση, πρόκληση ηθικής βλάβης λόγω της προσβολής αυτής. Εν πάση περιπτώσει, όπως διαπίστωσε το ΕΔΔΑ στο σημείο 22 της απόφασης της 19ης Ιουλίου 2011, Uj κατά Ουγγαρίας (CE:ECHR:2011:0719JUD002395410), υπάρχει διάκριση μεταξύ της προσβολής της εμπορικής φήμης μιας εταιρίας και της προσβολής της φήμης ενός προσώπου υπό το πρίσμα της κοινωνικής του κατάστασης, καθώς η πρώτη από τις περιπτώσεις αυτές δεν έχει ηθική διάσταση. Το Γενικό Δικαστήριο αναφέρθηκε στη νομολογία αυτή σε απόφασή του σχετική με περιοριστικά μέτρα (απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2015, Akhgas κατά Συμβουλίου, T-579/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:97, σκέψη 152). Η ενάγουσα επιχειρεί να αποφύγει την υποχρέωση που υπέχει να αποδείξει την ύπαρξη της ζημίας που επικαλείται και να ποσοτικοποιήσει τη ζημία αυτή, ζητώντας από το Γενικό Δικαστήριο τον ορισμό εμπειρογνώμονα στο πλαίσιο μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας. Κατά το Συμβούλιο, ακόμη και αν το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι στοιχειοθετείται εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης, πρέπει να κρίνει, σύμφωνα με τη νομολογία, ότι η ακύρωση των επίδικων πράξεων αποτέλεσε επαρκή ικανοποίηση για την ηθική βλάβη της ενάγουσας. Εν πάση περιπτώσει, το ποσό του ενός εκατομμυρίου ευρώ που ζητεί η ενάγουσα προς ικανοποίηση για την ηθική βλάβη της είναι, βάσει της νομολογίας, υπερβολικό και δεν έχει τεκμηριωθεί.
- 126 Η Επιτροπή προσθέτει ότι το είδος της ηθικής βλάβης που επικαλείται η ενάγουσα, ήτοι το κόστος διαφημιστικής εκστρατείας για την αποκατάσταση της εικόνας της, ταυτίζεται με υλική ζημία, για την οποία η ενάγουσα φέρει το βάρος να αποδείξει ότι είναι πραγματική και συγκεκριμένη.
- 127 Στο πλαίσιο της αποκατάστασης της βλάβης που χαρακτηρίζει ως «ηθική», η ενάγουσα αναφέρεται στην προσβολή της φήμης της, λόγω της σύνδεσης του ονόματός της με σοβαρή απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια, το υποστατό της οποίας αποδεικνύεται εκ του ότι η έκδοση των επίδικων πράξεων επηρέασε τη συμπεριφορά τρίτων προς αυτήν και της οποίας η έκταση μπορεί να υπολογισθεί βάσει του κόστους της διαφημιστικής επένδυσης που θα απαιτηθεί προκειμένου να αποκατασταθεί η φήμη της.
- 128 Η ζημία της οποίας την ικανοποίηση ζητεί η ενάγουσα συνίσταται στην ηθική βλάβη της, έχει δε άυλο χαρακτήρα και αντιστοιχεί σε προσβολή της εικόνας ή της φήμης της.

- 129 Από τη νομολογία που αφορά το άρθρο 268 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, προκύπτει ότι κατ' αρχήν μπορεί να ζητηθεί ικανοποίηση ηθικής βλάβης νομικού προσώπου (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 28ης Ιανουαρίου 1999, *BAI κατά Επιτροπής*, T-230/95, EU:T:1999:11, σκέψη 37, και της 15ης Οκτωβρίου 2008, *Camag κατά Επιτροπής*, T-457/04 και T-223/05, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2008:439, σκέψη 56 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ότι μια τέτοια βλάβη μπορεί να συνίσταται στην προσβολή της εικόνας ή της φήμης του προσώπου αυτού (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 9ης Ιουλίου 1999, *New Europe Consulting και Brown κατά Επιτροπής*, T-231/97, EU:T:1999:146, σκέψεις 53 και 69, της 8ης Νοεμβρίου 2011, *Idromacchine κ.λπ. κατά Επιτροπής*, T-88/09, EU:T:2011:641, σκέψεις 70 έως 76, και της 25ης Νοεμβρίου 2014, *Safa Nicu Serahan κατά Συμβουλίου*, T-384/11, EU:T:2014:986, σκέψεις 80 έως 85).
- 130 Στο μέτρο που το Συμβούλιο επικαλείται τη νομολογία του ΕΔΔΑ, επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι το ΕΔΔΑ δεν αποκλείει το ενδεχόμενο, υπό το πρίσμα της νομολογίας του και της σχετικής πρακτικής, να μπορεί να υπάρξει ακόμη και για μια εμπορική εταιρία ζημία πέραν της υλικής, η οποία απαιτεί χρηματική αποκατάσταση, μια τέτοια αποκατάσταση εξαρτάται όμως από τις περιστάσεις κάθε υπόθεσης (απόφαση του ΕΔΔΑ της 6ης Απριλίου 2000, *Comingersoll S.A. κατά Πορτογαλίας*, CE:ECHR:2000:0406JUD003538297, §§ 32 και 35). Η ζημία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει, για μια εμπορική εταιρία, στοιχεία κατά το μάλλον ή ήττον «αντικειμενικά» και «υποκειμενικά», μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η φήμη της επιχείρησης, ως προς την οποία οι συνέπειες δεν είναι δυνατόν να υπολογισθούν επακριβώς (απόφαση του ΕΔΔΑ της 6ης Απριλίου 2000, *Comingersoll S.A. κατά Πορτογαλίας*, CE:ECHR:2000:0406JUD003538297, § 35). Όπως προκύπτει από την απόφαση του ΕΔΔΑ της 2ας Φεβρουαρίου 2016, *Magyar Tartalomsszolgáltatók Egyesülete και index.hu Zrt κατά Ουγγαρίας* (CE:ECHR:2016:0202JUD002294713, § 84), η νομολογία αυτή του ΕΔΔΑ δεν ανατράπηκε από την απόφαση του ΕΔΔΑ της 19ης Ιουλίου 2011, *Uj κατά Ουγγαρίας* (CE:ECHR:2011:0719JUD002395410), την οποία μνημονεύει το Συμβούλιο και η οποία απλώς διευκρίνισε ότι η εν λόγω ζημία για μια εταιρία ήταν εμπορικής και όχι ηθικής φύσεως.
- 131 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθούν τόσο τα επιχειρήματα της Επιτροπής ότι η ηθική βλάβη που υποστηρίζει η ενάγουσα ότι υπέστη ταυτίζεται με την υλική ζημία που επικαλείται όσο και τα επιχειρήματα του Συμβουλίου ότι η ενάγουσα, ως εμπορική εταιρία, δεν μπορεί να αποζημιωθεί για ηθική βλάβη συνιστάμενη σε προσβολή της φήμης της.
- 132 Όσον αφορά το υποστατό της ηθικής βλάβης, υπενθυμίζεται ότι ειδικότερα στην περίπτωση μιας τέτοιας βλάβης, μολονότι η προσκόμιση ή η πρόταση αποδείξεων δεν θεωρείται κατ' ανάγκην προϋπόθεση για την αναγνώρισή της, εντούτοις στον ενάγοντα εναπόκειται να αποδείξει ότι η προσαπτόμενη στο οικείο θεσμικό όργανο συμπεριφορά μπορούσε να του προκαλέσει τέτοια ζημία (βλ. απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 2014, *Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής*, T-297/12, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:888, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία· βλ., επίσης, υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 1999, *BAI κατά Επιτροπής*, T-230/95, EU:T:1999:11, σκέψη 39).
- 133 Περαιτέρω, καίτοι στην απόφαση της 28ης Μαΐου 2013, *Abdulrahim κατά Συμβουλίου και Επιτροπής* (C-239/12 P, EU:C:2013:331), το Δικαστήριο έκρινε ότι η ακύρωση παράνομων περιοριστικών μέτρων μπορεί να αποτελέσει μορφή ικανοποίησης για την προκληθείσα ηθική βλάβη, τούτο δεν σημαίνει ότι αυτή η μορφή αποκατάστασης αρκεί οπωσδήποτε σε όλες τις περιπτώσεις για να διασφαλισθεί η πλήρης ικανοποίηση για την ηθική βλάβη, δεδομένου ότι κάθε σχετική απόφαση πρέπει να λαμβάνεται κατόπιν εκτίμησης των περιστάσεων της υπό κρίση υπόθεσης (απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, *Safa Nicu Serahan κατά Συμβουλίου*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψη 49).
- 134 Εν προκειμένω, τα μόνα αποδεικτικά στοιχεία που υποβλήθηκαν παραδεκτώς από την ενάγουσα δεν επιτρέπουν, ωστόσο, να διαπιστωθεί ότι η αναγνώριση του παράνομου χαρακτήρα της συμπεριφοράς που προσάπτεται στο Συμβούλιο και η ακύρωση των επίδικων πράξεων δεν επαρκούσαν αφ' εαυτών προς ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που υποστηρίζει η ενάγουσα ότι υπέστη λόγω της προσβολής της φήμης της από τις επίδικες πράξεις.

135 Κατά συνέπεια, χωρίς να απαιτείται να εξεταστεί η προϋπόθεση περί αιτιώδους συνάφειας, επιβάλλεται να απορριφθεί το αίτημα προς καταβολή χρηματικής ικανοποίησης για την ηθική βλάβη της ενάγουσας.

β) Επί της προβαλλόμενης υλικής ζημίας

136 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι υπέστη υλική ζημία λόγω της έκδοσης των επίδικων πράξεων. Για τον λόγο αυτό, με το δικόγραφο της αγωγής ζήτησε να υποχρεωθεί το Συμβούλιο να της καταβάλει ποσά ύψους 3 774 187,07 ευρώ, 84 767,66 GBP (περίπου 94 939 ευρώ) και 1 532 688 USD (περίπου 1 318 111 ευρώ). Στο υπόμνημα απαντήσεως, τροποποίησε το αίτημά της, ζητώντας αποζημίωση ύψους 2 494 484,07 ευρώ, 84 767,66 GBP (περίπου 94 939 ευρώ), 33 945 εκατομμυρίων IRR (περίπου 678 900 ευρώ) και 1 532 688 USD (περίπου 1 318 111 ευρώ).

137 Η ενάγουσα διακρίνει, συνεπώς, τρία στοιχεία στο πλαίσιο της υλικής ζημίας την οποία επικαλείται.

138 Το πρώτο στοιχείο της προβαλλόμενης υλικής ζημίας συνίσταται στην απώλεια των τόκων που θα μπορούσε να έχει αποκομίσει η ενάγουσα αν είχε μεταφέρει και αξιοποιήσει στο Ιράν τα ποσά που ήταν κατατεθειμένα στους λογαριασμούς της εντός της Ένωσης. Το διάστημα που πρέπει να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο αυτό εκτείνεται από τον Ιούλιο 2010, οπότε και ελήφθησαν τα πρώτα περιοριστικά μέτρα σε βάρος της ενάγουσας, έως τον Νοέμβριο 2013, οπότε και έπαυσαν οι επίδικες πράξεις να παράγουν τα αποτελέσματά τους. Για το εν λόγω στοιχείο η ενάγουσα στο δικόγραφο της αγωγής ζητεί αποζημίωση ύψους 17 733,48 ευρώ, 2 544,82 GBP (περίπου 2 850 ευρώ) και 421,05 USD (περίπου 362 ευρώ).

139 Το δεύτερο στοιχείο της υλικής ζημίας που προβάλλει η ενάγουσα συνίσταται στην απώλεια των τόκων που θα εισέπραττε αν είχε μεταφέρει και αξιοποιήσει στο Ιράν τα ποσά που όφειλαν να της καταβάλουν τρεις ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές εταιρίες στους λογαριασμούς της εντός της Ένωσης. Το διάστημα που πρέπει να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο αυτό εκτείνεται από την ημέρα κατά την οποία κατέστησαν απαιτητές οι εν λόγω απαιτήσεις έως τον Νοέμβριο 2013, οπότε και έπαυσαν οι επίδικες πράξεις να παράγουν τα αποτελέσματά τους. Για το εν λόγω στοιχείο η ενάγουσα στο δικόγραφο της αγωγής ζητεί αποζημίωση ύψους 557 196,09 ευρώ, 82 222,84 GBP (περίπου 92 089 ευρώ) και 1 532 266,95 USD (περίπου 1 317 749 ευρώ).

140 Το τρίτο σκέλος της υλικής ζημίας που προβάλλει η ενάγουσα συνίσταται στο διαφυγόν κέρδος που θεωρεί ότι προκλήθηκε λόγω της μη σύναψης συμβάσεων ασφάλισης για τη μεταφορά επιβατών και φορτίου. Το διάστημα που πρέπει να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο αυτό εκτείνεται από τον Ιούλιο 2010, οπότε και ελήφθησαν τα πρώτα περιοριστικά μέτρα σε βάρος της ενάγουσας, έως τον Νοέμβριο 2013, οπότε και έπαυσαν οι επίδικες πράξεις να παράγουν τα αποτελέσματά τους. Για το στοιχείο αυτό η ενάγουσα ζήτησε αποζημίωση ύψους 3 199 257,50 ευρώ, λόγω της μη σύναψης συμβάσεων ασφάλισης για τη μεταφορά επιβατών, και επισήμανε ότι το ύψος της αποζημίωσης για τη μη σύναψη συμβάσεων ασφάλισης για τη μεταφορά φορτίου θα προσδιοριστεί σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας. Στο υπόμνημα απαντήσεως ζητεί αποζημίωση ύψους 1 919 554,50 ευρώ, λόγω της μη σύναψης συμβάσεων ασφάλισης για τη μεταφορά επιβατών και αποζημίωση ύψους 33 945 εκατομμυρίων IRR (περίπου 678 900 ευρώ), λόγω της μη σύναψης συμβάσεων ασφάλισης για μεταφορά φορτίου.

141 Προκειμένου να αποδειχθεί το υποστατό όλων των στοιχείων της προβαλλόμενης υλικής ζημίας, η ενάγουσα στηρίζεται στην έκθεση SRA. Σε δήλωση που επισυνάπτεται στο παράρτημα του υπομνήματος απαντήσεως, το ινστιτούτο SRA βεβαιώνει ότι τήρησε τις αρχές της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας, έλεγξε τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία και έγγραφα και πραγματοποίησε συνεντεύξεις με τα διευθυντικά στελέχη και τις αρμόδιες αρχές. Κατά την ενάγουσα, η απόδειξη διαφυγόντων κερδών δεν μπορεί παρά να στηρίζεται σε εύλογες υποθέσεις.

- 142 Όσον αφορά το πρώτο στοιχείο της προβαλλόμενης υλικής ζημίας, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι τα ποσά που ήταν κατατεθειμένα στους λογαριασμούς της εντός της Ένωσης προκύπτουν επαρκώς κατά νόμον από τα έγγραφα που προσκομίσθηκαν στο παράρτημα του δικογράφου της αγωγής. Στην έκθεση της SRA έγινε μια συντηρητική εκτίμηση της απόδοσης που θα μπορούσαν να έχουν στο Ιράν τα ποσά αυτά, με την εφαρμογή επιτοκίου ύψους 6 % το οποίο πιστοποιήθηκε από το ινστιτούτο SRA.
- 143 Κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως και των παρατηρήσεών της επί του υπομνήματος παρεμβάσεως, η ενάγουσα επέμεινε ότι, λόγω της έκδοσης των επίδικων πράξεων, στερήθηκε τη δυνατότητα να κάνει χρήση των κεφαλαίων τα οποία είχαν δεσμευθεί στους λογαριασμούς της εντός της Ένωσης και, ιδίως, να τα επανεπενδύσει κατά τρόπο δυναμικό και επικερδή στο Ιράν. Το ινστιτούτο SRA στήριξε την εκτίμησή του στην πρακτική που ακολουθούσε η ενάγουσα να χρησιμοποιεί το συνάλλαγμα που είχε στην κατοχή της για τη σύναψη συμβάσεων αντασφάλισης στο ίδιο νόμισμα. Εξάλλου, ήταν σύνηθες στο Ιράν οι συμβάσεις ασφάλισης και οι λογαριασμοί να τηρούνται σε ξένο νόμισμα.
- 144 Όσον αφορά το δεύτερο στοιχείο της προβαλλόμενης υλικής ζημίας, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι τα ποσά που όφειλαν να της καταβάλουν οι τρεις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εταιρίες στους λογαριασμούς που διατηρούσε εντός της Ένωσης προέκυπταν από τα έγγραφα που προσκομίσθηκαν στο παράρτημα του δικογράφου της αγωγής. Τα ποσά αυτά ελέγχθηκαν από το ινστιτούτο SRA πριν περιληφθούν στην έκθεση SRA. Οι τόκοι που απωλέσθηκαν για τα ποσά αυτά υπολογίσθηκαν βάσει μεθόδου την οποία ανέλυσε η εν λόγω έκθεση. Κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως και των παρατηρήσεών της επί του υπομνήματος παρεμβάσεως η ενάγουσα επέμεινε ότι, λόγω της έκδοσης των επίδικων πράξεων, στερήθηκε τη δυνατότητα να κάνει χρήση των ποσών που της όφειλαν οι τρεις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εταιρίες σε ξένο νόμισμα και, ειδικότερα, να επανεπενδύσει τα ποσά αυτά κατά τρόπο δυναμικό και επικερδή στο Ιράν.
- 145 Όσον αφορά το τρίτο στοιχείο της προβαλλόμενης υλικής ζημίας, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η απώλεια πιθανών οφελών λόγω της έκδοσης των επίμαχων πράξεων αποδεικνύεται από το γεγονός ότι πριν από την έκδοση των πράξεων αυτών συνήπτε συμβάσεις ασφάλισης για τη μεταφορά επιβατών εντός της Ένωσης, όπως αναφέρει η έκθεση και όπως προκύπτει από το πιστωτικό σημείωμα προς ασφαλιστική εταιρία το οποίο προσκομίσθηκε με το παράρτημα της αγωγής. Η απώλεια τέτοιων συμβάσεων, εντός της Ένωσης, συνδέεται με τις εν λόγω πράξεις και όχι με την αμερικανική νομοθεσία, η οποία εφαρμόζεται μόνο στο έδαφος των Ηνωμένων Πολιτειών. Στην εν λόγω έκθεση περιλαμβανόταν εκτίμηση του αριθμού και της αξίας των συμβάσεων ασφαλίσεως για τη μεταφορά επιβατών οι οποίες δεν συνήφθησαν, στηριζόμενη στον αριθμό και την αξία των συμβάσεων που είχαν συναφθεί κατά το παρελθόν. Το ινστιτούτο SRA βεβαίωνε, σε έγγραφο που προσκομίσθηκε στο παράρτημα του υπομνήματος απαντήσεως, ότι στήριξε την εκτίμηση αυτή σε «στοιχεία για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που είχαν εκδοθεί τα δύο τελευταία έτη πριν από τη λήψη των περιοριστικών μέτρων, βάσει των οικονομικών καταστάσεων που είχαν ελεγχθεί από την [ενάγουσα] σε συνεργασία με την [εν λόγω ασφαλιστική εταιρία]». Κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως, η ενάγουσα, συμμορφούμενη προς τις υποδείξεις του εν λόγω ινστιτούτου, μείωσε κατά 40 % το ύψος της αποζημίωσης που είχε ζητήσει αρχικά στο δικόγραφο της αγωγής λόγω μη σύναψης συμβάσεων ασφάλισης επιβατών, μείωση που αντιστοιχούσε στο ύψος των εξόδων της. Όσον αφορά τη μη σύναψη συμβάσεων ασφάλισης μεταφοράς φορτίου, το ύψος της ζημίας εκτιμήθηκε από το εν λόγω ινστιτούτο κατόπιν άμεσης εφαρμογής της μείωσης του 40 % που αντιστοιχεί στο ύψος των εξόδων της ενάγουσας.
- 146 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, αμφισβητεί, εν πάση περιπτώσει, ότι η ενάγουσα απέδειξε την ύπαρξη των τριών στοιχείων της προβαλλόμενης υλικής ζημίας.
- 147 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, αμφισβητεί την αποδεικτική αξία της έκθεσης SRA, στο μέτρο που η έκθεση αυτή δεν υποστηρίζεται από έγγραφα λεπτομερή και πιστοποιημένα από ανεξάρτητο και εξωτερικό σε σχέση με την ενάγουσα εμπειρογνώμονα, όπως προβλέπεται από τη νομολογία. Επιπλέον, η εν λόγω έκθεση είχε συνταχθεί στην περσική γλώσσα και συνοδευόταν από

ελεύθερη μετάφραση της ενάγουσας. Η δήλωση του ινστιτούτου SRA που προσκομίσθηκε από την ενάγουσα προκειμένου να αποδειχθεί η αξιοπιστία της έκθεσης αυτής δεν επαρκούσε προκειμένου να πληρούνται οι απαιτήσεις που ισχύουν για ζητήματα απόδειξης. Η ενάγουσα δεν είχε προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε το εν λόγω ινστιτούτο για τη σύνταξη της έκθεσής του. Δεν μπορούσε να υποστηρίξει βασίμως ότι τα στοιχεία αυτά είναι απόρρητα, διότι οι ιρανικές διατάξεις περί απορρήτου δεν κατισχύουν της νομολογίας του ενωσιακού δικαστή κατά την οποία απαιτείται να προσκομισθούν αποδείξεις για την προβαλλόμενη ζημία και για την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της ζημίας και της παράνομης συμπεριφοράς.

- 148 Όσον αφορά το πρώτο στοιχείο της προβαλλόμενης υλικής ζημίας, το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, προβάλλει ότι η έκθεση SRA στηρίζεται σε μια απλή υπόθεση ζημίας, χωρίς να εξηγεί πώς θα προέκυπτε στην πραγματικότητα η ζημία αυτή. Δεν περιλαμβάνει καμία εξήγηση ούτε συγκεκριμένη τεκμηρίωση και συνεπώς δεν επαρκεί προκειμένου να αποδειχθεί η ύπαρξη του στοιχείου αυτού. Δεν προκύπτει αν η έκθεση λαμβάνει υπόψη τυχόν τόκους που καταβλήθηκαν στους λογαριασμούς της ενάγουσας εντός της Ένωσης. Οι επίδικες πράξεις δεν εμπόδισαν την καταβολή των τόκων αυτών αλλά μόνον τυχόν ανάληψή τους. Συνεπώς, η ενάγουσα δεν υπέστη κατ' αρχήν καμία ζημία λόγω απώλειας τόκων απαιτητών στους λογαριασμούς της εντός της Ένωσης. Περαιτέρω, κατά το Συμβούλιο, η ενάγουσα δεν είχε αποδείξει ότι, αν της είχε δοθεί η δυνατότητα να επανεπενδύσει στο Ιράν τα ποσά που ήταν δεσμευμένα στους λογαριασμούς της εντός της Ένωσης, θα είχε επιτύχει μέσο επιτόκιο ύψους 6 %, ήτοι αθροιστικά επιτόκιο ύψους 19 % για τρία έτη. Δεν είχε λάβει υπόψη το ότι, αν τα εν λόγω ποσά είχαν μετατραπεί στο εθνικό νόμισμα, θα είχαν χάσει την αξία τους λόγω της πτώσης ύψους 57 % της αξίας του ιρανικού ριάλ μεταξύ του Ιουλίου 2010 και του Νοεμβρίου 2013. Η ενάγουσα δεν είχε αποδείξει ούτε ότι θα μπορούσε να επιτύχει επιτόκιο μέσου ύψους 6 % για τους λογαριασμούς που τηρούνταν σε ευρώ.
- 149 Όσον αφορά το δεύτερο στοιχείο της προβαλλόμενης υλικής ζημίας, το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, αμφισβητεί ότι η ενάγουσα απέδειξε ότι θα μπορούσε να επιτύχει την υποστηριζόμενη απόδοση για τα ποσά που της όφειλαν τρεις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εταιρίες. Στηρίζεται στα ίδια επιχειρήματα με αυτά που προβάλλει για τα ποσά που ήταν δεσμευμένα στους λογαριασμούς της ενάγουσας εντός της Ένωσης (σκέψη 148 ανωτέρω). Παρατηρεί ότι τα έγγραφα που προσκομίσθηκαν από την ενάγουσα δεν περιλαμβάνουν καμία απόδειξη ως προς το ύψος των ποσών που της όφειλαν οι τρεις αυτές εταιρίες.
- 150 Όσον αφορά το τρίτο στοιχείο της προβαλλόμενης υλικής ζημίας, το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, υποστηρίζει ότι, όταν η προβαλλόμενη ζημία προκύπτει από την απώλεια ευκαιρίας πραγματοποίησης εμπορικών δραστηριοτήτων υποθετικής φύσεως, όπως συμβαίνει εν προκειμένω, το απαιτούμενο από τη νομολογία επίπεδο απόδειξης είναι ιδιαίτερος υψηλό. Η ενάγουσα δεν ανταποκρίθηκε σε ένα τέτοιο επίπεδο απόδειξης. Όσον αφορά τη μη σύναψη συμβάσεων ασφάλισης για τη μεταφορά επιβατών, η ενάγουσα συνάγει απλώς το διαφυγόν κέρδος μεταξύ του Ιουλίου 2010 και του Νοεμβρίου 2013, εκτιμώμενο οριστικά σε 1 919 554,50 ευρώ, από τον μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών, ύψους 969 471,97 ευρώ, που είχε πραγματοποιήσει από τέτοια συμβόλαια κατά τα δύο προηγούμενα έτη. Ωστόσο, δεν προσκόμισε τις συμβάσεις ασφάλισης που είχαν συναφθεί για τη μεταφορά επιβατών το 2008 και το 2009. Το πιστωτικό σημείωμα προς ασφαλιστική εταιρία στη Γερμανία, το οποίο προσκομίσθηκε από την ενάγουσα, δεν αποδείκνυε ούτε ότι είχε συνάψει με την εταιρία αυτή σύμβαση με αντικείμενο ύψους που αντιστοιχεί στα ποσά που ζητεί ούτε ότι διατηρούσε με την εταιρία αυτή μακροχρόνια εμπορική σχέση. Εν πάση περιπτώσει, η ενάγουσα δεν λάμβανε υπόψη ότι το διαφυγόν κέρδος μπορούσε να αντιστοιχεί μόνο στο κέρδος που προέκυπτε από τον κύκλο εργασιών και όχι στον ίδιο τον κύκλο εργασιών. Ελλείπει πληροφοριών σχετικών με τα έξοδα της ενάγουσας, ιδίως εκείνα που αφορούν τη σύμβαση που ισχυριζόταν ότι συνήψε με ασφαλιστική εταιρία, ή ελλείπει της δυνατότητας να επιβεβαιωθεί η αξιοπιστία των σχετικών πληροφοριών, ιδίως σε σχέση με τον ισχυρισμό της ενάγουσας ότι το ύψος των εξόδων της ανέρχεται σε 40 %, δεν ήταν δυνατός ο προσδιορισμός του ακριβούς ποσού του διαφυγόντος κέρδους που ενδεχομένως αυτή υπέστη. Όσον αφορά τη μη σύναψη συμβάσεων ασφάλισης για τη μεταφορά φορτίου, η ενάγουσα συνήγαγε απλώς το σχετικό διαφυγόν κέρδος από ένα σημείωμα το οποίο δεν έχει αποδεικτική αξία,

στο μέτρο που αυτό συντάχθηκε από την ίδια την ενάγουσα, και το οποίο είναι αόριστο, καθόσον δεν παρέχει κανένα στοιχείο ούτε σχετικά με τη φύση των συμβάσεων ασφάλισης που υποτίθεται ότι επηρεάστηκαν ούτε σχετικά με το διαφυγόν κέρδος που σχετίζεται με τις συμβάσεις αυτές.

- 151 Επιβάλλεται προκαταρκτικώς να επισημανθεί ότι η ενάγουσα, στο πλαίσιο της υπό κρίση αγωγής, προέβαλε μόνο την υλική ζημία που αφορά το διάστημα κατά το οποίο τα κεφάλαιά της ήταν δεσμευμένα λόγω των επίδικων πράξεων, ήτοι το διάστημα μεταξύ 27ης Οκτωβρίου 2010 και 15ης Νοεμβρίου 2013 (στο εξής: κρίσιμο διάστημα).
- 152 Στο μέτρο που μεγάλο τμήμα των ισχυρισμών της ενάγουσας σχετικά με την υλική ζημία στηρίζεται στις εκτιμήσεις της έκθεσης SRA, της οποίας η αποδεικτική αξία αμφισβητείται από το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, επιβάλλεται να προηγηθεί η εξέταση της αποδεικτικής αξίας της έκθεσης αυτής.

1) Επί της αποδεικτικής αξίας της έκθεσης SRA, η οποία εκτιμά την υλική ζημία της ενάγουσας

- 153 Ελλείπει νομοθετικής ρύθμισης της Ένωσης σχετικά με την έννοια της απόδειξης, ο δικαστής της Ένωσης έχει καθιερώσει την αρχή της ελευθερίας των αποδεικτικών μέσων, η οποία πρέπει να γίνει νοητή ως η δυνατότητα χρησιμοποίησης, για την απόδειξη ενός ορισμένου πραγματικού περιστατικού, μέσων αποδείξεως οποιασδήποτε φύσεως, όπως μαρτυρίες, έγγραφα, ομολογίες, κ.λπ. (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 23ης Μαρτίου 2000, Met-Trans και Sagrol, C-310/98 και C-406/98, EU:C:2000:154, σκέψη 29, της 8ης Ιουλίου 2004, Dalmine κατά Επιτροπής, T-50/00, EU:T:2004:220, σκέψη 72, και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Mengozzi στην υπόθεση Archer Daniels Midland κατά Επιτροπής, C-511/06 P, EU:C:2008:604, σημεία 113 και 114). Επίσης, ο δικαστής της Ένωσης έχει καθιερώσει την αρχή της ελεύθερης εκτίμησης των αποδείξεων, κατά την οποία ο καθορισμός της αξιοπιστίας ή, άλλως, της αποδεικτικής αξίας ενός αποδεικτικού στοιχείου καταλείπεται στη δικανική πεποίθηση του δικαστή (απόφαση της 8ης Ιουλίου 2004, Dalmine κατά Επιτροπής, T-50/00, EU:T:2004:220, σκέψη 72, και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Mengozzi στην υπόθεση Archer Daniels Midland κατά Επιτροπής, C-511/06 P, EU:C:2008:604, σκέψεις 111 και 112).
- 154 Για να καθοριστεί η αποδεικτική αξία ενός εγγράφου, επιβάλλεται να ληφθούν υπόψη διάφορα στοιχεία, όπως η προέλευσή του, οι περιστάσεις υπό τις οποίες καταρτίστηκε, ο αποδέκτης του και το περιεχόμενό του, και να εξετασθεί αν, βάσει των στοιχείων αυτών, οι πληροφορίες που περιέχει παρίστανται λογικές και αξιόπιστες (αποφάσεις της 15ης Μαρτίου 2000, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-25/95, T-26/95, T-30/95 έως T-32/95, T-34/95 έως T-39/95, T-42/95 έως T-46/95, T-48/95, T-50/95 έως T-65/95, T-68/95 έως T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 και T-104/95, EU:T:2000:77, σκέψη 1838, και της 7ης Νοεμβρίου 2002, Vela και Tecmagrind κατά Επιτροπής, T-141/99, T-142/99, T-150/99 και T-151/99, EU:T:2002:270, σκέψη 223).
- 155 Στο πλαίσιο αυτό, ο δικαστής της Ένωσης έχει κρίνει ότι ανάλυση η οποία είχε προσκομισθεί από τον προσφεύγοντα δεν μπορούσε να θεωρηθεί ουδέτερη και ανεξάρτητη εμπειρογνωμοσύνη, στο μέτρο που έχει ζητηθεί και χρηματοδοτηθεί από τον ίδιο τον προσφεύγοντα και είχε στηριχθεί σε στοιχεία που είχαν παρασχεθεί από αυτόν, χωρίς η ακρίβεια και η συνάφεια των στοιχείων αυτών να έχει αποτελέσει αντικείμενο ανεξάρτητου ελέγχου (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 3ης Μαρτίου 2011, Siemens κατά Επιτροπής, T-110/07, EU:T:2011:68, σκέψη 137).
- 156 Ο δικαστής της Ένωσης έχει επίσης κρίνει ότι έκθεση εμπειρογνώμονα μπορούσε να θεωρηθεί ότι έχει αποδεικτική ισχύ μόνον ως προς το αντικείμενό της περιεχόμενο και ότι απλή, μη τεκμηριωμένη δήλωση, περιλαμβανόμενη σε τέτοιο έγγραφο, δεν είχε αφ' εαυτής αποδεικτική ισχύ (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2004, Valmont κατά Επιτροπής, T-274/01, EU:T:2004:266, σκέψη 71).

- 157 Υπό το πρίσμα των αρχών που υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 153 έως 156 ανωτέρω πρέπει να κριθεί εν προκειμένω η αποδεικτική αξία της έκθεσης SRA.
- 158 Παρατηρείται, επ' αυτού, ότι η έκθεση SRA συντάχθηκε αρχικώς στην περσική γλώσσα και ότι η μετάφραση που προσκόμισε η ενάγουσα στη γλώσσα διαδικασίας αποτελεί ελεύθερη μετάφραση. Στο μέτρο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο δεν έχει βεβαιωθεί ότι η μετάφραση του εγγράφου αυτού στη γλώσσα διαδικασίας την οποία προσκόμισε η ενάγουσα είναι πιστή μετάφραση. Περαιτέρω, η έκθεση αυτή συντάχθηκε από φορέα ο οποίος εδρεύει στο Ιράν, το ινστιτούτο SRA, το οποίο παρουσιάζεται ως επίσημο γραφείο ορκωτών λογιστών. Ωστόσο, δεν προσκομίζεται στη δικογραφία καμία σχετική απόδειξη. Από τη μετάφραση της έκθεσης αυτής στη γλώσσα διαδικασίας προκύπτει ότι «ο έλεγχος [τον οποίο περιλαμβάνει] πραγματοποιήθηκε με αποκλειστικό σκοπό να παρασχεθεί συνδρομή [προς την ενάγουσα] για την εκτίμηση του ύψους της ζημίας την οποία υπέστη» λόγω των επίδικων πράξεων. Συνεπώς, η επίμαχη έκθεση συντάχθηκε κατόπιν αιτήματος της ενάγουσας και χρηματοδοτήθηκε από αυτή προκειμένου να πιστοποιήσει, στο πλαίσιο της παρούσας δίκης, το υποστατό και την έκταση της προβαλλόμενης υλικής ζημίας. Επιπλέον, όπως προκύπτει από τη μετάφραση της εν λόγω έκθεσης στη γλώσσα διαδικασίας, η έκθεση αυτή στηρίζεται κατ' ουσίαν στα έγγραφα και τα στοιχεία που παρασχέθηκαν από την ενάγουσα. Επιβάλλεται, ωστόσο, να επισημανθεί ότι τα έγγραφα που παρασχέθηκαν από την ενάγουσα δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα της έκθεσης και δεν προσκομίσθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, με αποτέλεσμα τον Γενικό Δικαστήριο να μην μπορεί να λάβει γνώση αυτών. Τέλος, η μετάφραση της επίμαχης έκθεσης στη γλώσσα διαδικασίας αναφέρει ότι τα αριθμητικά στοιχεία που παρασχέθηκαν από την ενάγουσα έγιναν δεκτά ελλείψει «αποδείξεως περί τυχόν ανακρίβειάς τους».
- 159 Στο μέτρο που από την ελεύθερη μετάφραση, στη γλώσσα διαδικασίας, της δήλωσης του ινστιτούτου SRA προκύπτει ότι πρόκειται για γραφείο ορκωτών λογιστών που υπόκειται στις αρχές της ανεξαρτησίας και αμεροληψίας και ότι «ήλεγξε τις αποδείξεις και τα έγγραφα» που παρασχέθηκαν από την ενάγουσα, όπως μνημονεύεται επίσης στην έκθεση SRA, επιβάλλεται η επισήμανση ότι η δήλωση αυτή προέρχεται από δηλούντα ο οποίος βεβαιώνει κάτι για τον εαυτό του και δεν υποστηρίζεται από κανένα εξωτερικό στοιχείο που θα επιβεβαίωνε το περιεχόμενό της.
- 160 Δεδομένων των συνθηκών υπό τις οποίες συντάχθηκε η έκθεση SRA και βάσει των αρχών που υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 153 έως 156 ανωτέρω, η αποδεικτική αξία της είναι μειωμένη. Η εν λόγω έκθεση δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής προς απόδειξη του περιεχομένου της, ιδίως όσον αφορά το υποστατό και την έκταση της προβληθείσας ζημίας. Θα μπορούσε να θεωρηθεί απλώς μια πρώτη ένδειξη, η οποία θα πρέπει να στηρίζεται από άλλα αποδεικτικά στοιχεία.

2) Επί του πρώτου στοιχείου της προβαλλόμενης υλικής ζημίας

- 161 Στο μέτρο που η ενάγουσα, προκειμένου να αποδείξει το πρώτο στοιχείο της υλικής ζημίας, στηρίζεται στο σημείο 1 της έκθεσης SRA, υπενθυμίζεται ότι, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 160 ανωτέρω, η έκθεση αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής για να αποδειχθεί το περιεχόμενό της και πρέπει να υποστηρίζεται από άλλα αποδεικτικά στοιχεία.
- 162 Τα μόνα παραδεκτά αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίσθηκαν από την ενάγουσα είναι επιστολές από μια πρώτη τράπεζα με ημερομηνία 6 και 23 Αυγούστου 2010, από μια δεύτερη τράπεζα με ημερομηνία 23 Αυγούστου 2010 και 25 Απριλίου 2014, και από μια τρίτη τράπεζα με ημερομηνία 28 Ιουλίου 2010 και 22 Απριλίου 2014, οι οποίες αναφέρονται σε ποσά συνολικού ύψους 89 563,02 ευρώ, 12 853,84 GBP (περίπου 14 396 ευρώ) και 2 126,51 USD (περίπου 1 828 ευρώ) κατατεθειμένα από την ενάγουσα σε λογαριασμούς εντός της Ένωσης, τα οποία υπήχθησαν στα μέτρα δέσμευσης κεφαλαίων που ελήφθησαν σε βάρος της από τις 26 Ιουλίου 2010. Οι επιστολές αυτές φαίνεται ότι υπήρξαν η βάση για τα ποσά που περιλαμβάνονται στον πρώτο πίνακα που εμφανίζεται στο σημείο 1 της έκθεσης SRA. Βεβαιώνουν, επίσης, ότι τα αιτήματα μεταφοράς

κεφαλαίων που υπέβαλε η ενάγουσα στις εν λόγω τράπεζες το καλοκαίρι του 2010 απορρίφθηκαν από αυτές λόγω των μέτρων δέσμευσης κεφαλαίων που είχαν ληφθεί σε βάρος της από τις 26 Ιουλίου 2010.

- 163 Το Συμβούλιο δεν αμφισβήτησε τα ποσά που μνημονεύονται στις επιστολές για τις οποίες γίνεται μνεία στη σκέψη 161 ανωτέρω, αλλά παρατηρεί, κατ' ουσίαν, ότι η ενάγουσα δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον ούτε αν τα ποσά αυτά δεν είχαν αποδώσει καθόλου τόκους κατά το κρίσιμο διάστημα ούτε αν τα εν λόγω ποσά, αν είχαν μεταφερθεί στο Ιράν, θα της απέφεραν ετήσιο τόκο με επιτόκιο 6 % κατά το κρίσιμο διάστημα. Η Επιτροπή παρατήρησε επίσης, στο σημείο 11, στοιχείο ι', του υπομνήματος παρεμβάσεως, ότι «τα παραρτήματα Α.12 έως Α.14 [του δικογράφου της αγωγής] παρουσιάζαν] ένα αυθαίρετο και ελλιπές στιγμιότυπο των διαφόρων συναλλαγών και των υπολοίπων των λογαριασμών».
- 164 Διαπιστώνεται, ως προς το ζήτημα αυτό, ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις επιστολές της σκέψης 161 ανωτέρω φαίνεται πως είναι απλές δηλώσεις των επίμαχων τραπεζών. Ακόμη και αν οι εν λόγω δηλώσεις εκδόθηκαν από τράπεζες που είχαν επίσης υπαχθεί σε περιοριστικά μέτρα, δεν στερούνται αποδεικτικής αξίας, καθώς είναι ακριβείς, τεκμηριωμένες και εύλογες. Ειδικότερα, οι δηλώσεις αυτές αναφέρονται σε αριθμούς λογαριασμών και σε συγκεκριμένα και σχετικά μικρά ποσά που ανατρέχουν στην 6η Αυγούστου 2010 όσον αφορά την πρώτη τράπεζα για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 162 ανωτέρω, στην 20ή Μαρτίου 2013 όσον αφορά τη δεύτερη τράπεζα για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 162 ανωτέρω, και στην 20ή Μαρτίου 2014 όσον αφορά την τρίτη τράπεζα για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 162 ανωτέρω. Περαιτέρω, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι τα ποσά που αναφέρονται στις δηλώσεις αυτές είναι αυθαίρετα, πρέπει να σχετικοποιηθεί σε κάποιο βαθμό, λόγω του ότι τα κεφάλαια της ενάγουσας παρέμειναν δεσμευμένα αδιαλείπτως μεταξύ της 27ης Ιουλίου 2010 και της 18ης Οκτωβρίου 2015, ημερομηνία κατά την οποία η ενάγουσα αφαιρέθηκε από τους επίδικους καταλόγους, και λόγω του ότι, πέραν της τυχόν τοκοφορίας, ούτε τρίτος ούτε η ενάγουσα θα κατέθεταν ποσά στους λογαριασμούς αυτούς μετά τη λήψη των πρώτων περιοριστικών μέτρων σε βάρος της ενάγουσας. Επιπλέον, οι ανωτέρω αιτήσεις μεταφοράς κεφαλαίων που υπέβαλε η ενάγουσα στη δεύτερη και την τρίτη τράπεζα επιβεβαιώνουν ότι ποσά που αντιστοιχούν σε όσα καταγράφονται τον Μάρτιο 2013 ή τον Μάρτιο 2014 υπήρχαν ήδη στους λογαριασμούς της ενάγουσας το καλοκαίρι του 2010.
- 165 Πάντως, προκειμένου να αποτελούν επαρκή απόδειξη του πρώτου στοιχείου της προβαλλόμενης υλικής ζημίας, οι δηλώσεις που παρατίθενται στην έκθεση SRA και στις επιστολές για τις οποίες γίνεται λόγος στη σκέψη 161 ανωτέρω θα έπρεπε να υποστηρίζονται και από άλλα αποδεικτικά στοιχεία.
- 166 Ειδικότερα, μόνον αποδεικτικά στοιχεία όπως αντίγραφα κίνησης λογαριασμών ή συμβάσεις λογαριασμών από την κρίσιμη περίοδο θα επέτρεπαν στον Γενικό Δικαστήριο να γνωρίζει ότι δεν υπήρξε διακύμανση των κεφαλαίων που ήταν κατατεθειμένα στους επίμαχους λογαριασμούς κατά το κρίσιμο διάστημα και ότι τα κεφάλαια αυτά κατά το ίδιο διάστημα δεν απέδωσαν καθόλου τόκους. Στις επιστολές της πρώτης και της τρίτης τράπεζας για τις οποίες γίνεται λόγος στη σκέψη 162 ανωτέρω δεν υπάρχει καμία πληροφορία σχετική με τόκους. Εξάλλου, παρότι η επιστολή της 25ης Απριλίου 2014 της δεύτερης τράπεζας για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 162 ανωτέρω αναφέρει ότι στις 20 Μαρτίου 2014 δεν έχει καταβληθεί τόκος στους λογαριασμούς ή ότι έχουν καταβληθεί τόκοι αμελητέου ύψους, δεν διευκρινίζει ποιο είναι το χρονικό σημείο με αφετηρία το οποίο έχουν υπολογισθεί οι τόκοι αυτοί. Ωστόσο, το ύψος των κεφαλαίων που υπήρχαν στους λογαριασμούς της ενάγουσας εντός της Ένωσης κατά το κρίσιμο διάστημα και οι πληροφορίες σχετικά με τυχόν τόκους που καταβλήθηκαν για τα κεφάλαια αυτά κατά το ίδιο διάστημα ήταν ουσιώδεις πληροφορίες προκειμένου να αξιολογηθεί το πρώτο στοιχείο της προβαλλόμενης υλικής ζημίας.
- 167 Επιβάλλεται να σημειωθεί ότι έπρεπε να έχουν προσκομισθεί παραδεκτά αποδεικτικά στοιχεία για να αποδειχθεί ότι, αν τα κεφάλαια που υπήρχαν στους λογαριασμούς της ενάγουσας εντός της Ένωσης κατά το κρίσιμο διάστημα είχε καταστεί δυνατό να μεταφερθούν στο Ιράν, τότε θα είχαν αποδώσει

τόκο με ετήσιο επιτόκιο 6 %. Οι επιστολές για τις οποίες έγινε λόγος στη σκέψη 161 ανωτέρω δεν περιέχουν καμία σχετική πληροφορία. Το γεγονός ότι η έκθεση SRA εφαρμόζει ένα τέτοιο επιτόκιο, το οποίο παρουσιάζεται ως το «μέσο ετήσιο επιτόκιο για τους λογαριασμούς σε ξένο νόμισμα» στον δεύτερο πίνακα που παρατίθεται στο σημείο 1 της έκθεσης αυτής, δεν επαρκεί, δεδομένου ότι η έκθεση αυτή καθαυτήν δεν επαρκεί για την απόδειξη του περιεχομένου της.

- 168 Συνεπώς, η ενάγουσα δεν ανταποκρίθηκε στο βάρος απόδειξης ως προς το πρώτο στοιχείο της προβαλλόμενης υλικής ζημίας το οποίο αντιστοιχεί στην απώλεια των τόκων που θα είχε εισπράξει αν είχε μεταφέρει και αξιοποιήσει στο Ιράν τα κεφάλαια που ήταν κατατεθειμένα στους λογαριασμούς της εντός της Ένωσης.
- 169 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα της ενάγουσας με το οποίο ζητείται αποζημίωση για την υλική ζημία που προβάλλει ότι υπέστη, όσον αφορά το πρώτο στοιχείο της ζημίας αυτής.

3) Επί του δεύτερου στοιχείου της προβαλλόμενης υλικής ζημίας

- 170 Στο μέτρο που η ενάγουσα, προκειμένου να αποδείξει το δεύτερο στοιχείο της υλικής ζημίας, στηρίζεται στο σημείο 2 της έκθεσης SRA, υπενθυμίζεται ότι η έκθεση αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής για να αποδειχθεί το περιεχόμενό της και ότι πρέπει να υποστηρίζεται από άλλα αποδεικτικά στοιχεία.
- 171 Τα μόνα παραδεκτά στοιχεία που προσκόμισε ως προς το ζήτημα αυτό η ενάγουσα είναι ένα απόσπασμα λογαριασμού για μια πρώτη ασφαλιστική και αντασφαλιστική εταιρία, στο οποίο αναγράφεται οφειλόμενο υπόλοιπο προς την ενάγουσα συνολικού ύψους 1 053 268,62 ευρώ την 1η Απριλίου 2014, χρεωστικό σημείωμα ύψους 189 547,60 ευρώ εκδοθέν από την ενάγουσα για την εν λόγω εταιρία στις 20 Απριλίου 2009, απόσπασμα λογαριασμού, στην περσική γλώσσα, δεύτερης ασφαλιστικής και αντασφαλιστικής εταιρίας, χρεωστικό σημείωμα ύψους 265 444,21 ευρώ εκδοθέν από την ενάγουσα για την τελευταία ως άνω εταιρία στις 5 Δεκεμβρίου 2009, απόσπασμα λογαριασμού τρίτης ασφαλιστικής και αντασφαλιστικής εταιρίας με οφειλόμενο προς την ενάγουσα υπόλοιπο ύψους 1 344 859,30 ευρώ την 30ή Σεπτεμβρίου 2014, καθώς και μια επιστολή και μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από την τελευταία ως άνω εταιρία προς την ενάγουσα με ημερομηνία 25 Νοεμβρίου 2010 και 2 και 8 Οκτωβρίου 2012, στα οποία σημειώνεται η αδυναμία ή η δυσκολία πραγματοποίησης πληρωμών προς την ενάγουσα λόγω των κυρώσεων που της είχαν επιβληθεί.
- 172 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, αμφισβητεί ότι τα χρεωστικά σημειώματα και τα αποσπάσματα λογαριασμού που προσκόμισε η ενάγουσα αρκούν για να αποδειχθεί το ύψος των ποσών που της όφειλαν οι τρεις επίμαχες ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εταιρίες και των οποίων η καταβολή είχε παγώσει λόγω των επίδικων πράξεων. Περαιτέρω, φρονεί ότι η ενάγουσα δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον ότι τα ποσά αυτά, αν είχε καταστεί δυνατό να μεταφερθούν στο Ιράν, θα της είχαν αποφέρει τόκους με ετήσιο επιτόκιο ύψους 6 % κατά το κρίσιμο διάστημα.
- 173 Διαπιστώνεται, επ' αυτού, ότι το απόσπασμα λογαριασμού της δεύτερης ασφαλιστικής και αντασφαλιστικής εταιρίας για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 171 ανωτέρω δεν αποτελεί αποδεικτικό στοιχείο που μπορεί να ληφθεί υπόψη από το Γενικό Δικαστήριο, στο μέτρο που έχει συνταχθεί στην περσική γλώσσα και δεν προσκομίσθηκε καμία μετάφρασή του στη γλώσσα διαδικασίας, την αγγλική. Ειδικότερα, δεδομένου ότι τα νούμερα που χρησιμοποιούνται στο έγγραφο αυτό είναι γραμμένα με περσικούς αριθμούς, δεν είναι δυνατόν να γίνουν κατανοητά και να συγκριθούν με αυτά που παρατίθενται στα δικόγραφα της ενάγουσας. Συνεπώς, επιβάλλεται να θεωρηθεί ότι το έγγραφο αυτό δεν έχει καμία αποδεικτική αξία.

- 174 Τα αποσπάσματα λογαριασμού της πρώτης και της τρίτης ασφαλιστικής και αντασφαλιστικής εταιρίας για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 171 ανωτέρω συντάχθηκαν την 1η Απριλίου και την 30ή Σεπτεμβρίου 2014, αντιστοίχως, και κανένα στοιχείο σε αυτά δεν βεβαιώνει ότι αφορούν αποκλειστικά και μόνο πιστώσεις ή οφειλές μεταξύ των τριών ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών εταιριών και της ενάγουσας γεννηθείσες κατά το κρίσιμο διάστημα, ήτοι μεταξύ 27ης Οκτωβρίου 2010 και 15ης Νοεμβρίου 2013. Συνεπώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα έγγραφα αυτά δεν παρέχουν επαρκή απόδειξη των ποσών που όφειλαν στην ενάγουσα οι εν λόγω ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εταιρίες και των οποίων η πληρωμή πάγωσε λόγω των επίδικων πράξεων.
- 175 Τα χρεωστικά σημειώματα που εξέδωσε η ενάγουσα για την πρώτη και τη δεύτερη ασφαλιστική και αντασφαλιστική εταιρία για τις οποίες γίνεται λόγος στη σκέψη 171 ανωτέρω εκδόθηκαν στις 20 Απριλίου και στις 5 Δεκεμβρίου 2009 αντιστοίχως, και αφορούν, συνεπώς, απαιτήσεις γεγεννημένες πριν από το κρίσιμο διάστημα, κατά το οποίο ανέπτυξαν τα αποτελέσματά τους οι επίδικες πράξεις. Ως εκ τούτου, τα έγγραφα αυτά δεν είναι ικανά να πιστοποιήσουν ποσά που οφείλονταν στην ενάγουσα από τις εν λόγω ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εταιρίες, των οποίων η καταβολή πάγωσε λόγω των επίδικων πράξεων.
- 176 Τέλος, η επιστολή και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απέστειλε η τρίτη ασφαλιστική και αντασφαλιστική εταιρία για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 171 ανωτέρω προς την ενάγουσα δεν αναφέρονται σε καμία οφειλή της εταιρίας αυτής προς την ενάγουσα. Συνεπώς, τα έγγραφα αυτά δεν μπορούν να πιστοποιήσουν τα ποσά που οφείλει στην ενάγουσα η εν λόγω ασφαλιστική και αντασφαλιστική εταιρία, των οποίων η καταβολή πάγωσε λόγω των επίδικων πράξεων.
- 177 Εν πάση περιπτώσει, κανένα από τα έγγραφα που μνημονεύθηκαν στις σκέψεις 173 έως 176 ανωτέρω δεν περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικές με την πιθανότητα που θα είχε η ενάγουσα να εισπράξει ετήσιο τόκο με επιτόκιο ύψους 6 % για τα ποσά αυτά, αν είχε μπορέσει να τα μεταφέρει στο Ιράν. Όπως, όμως, επισημάνθηκε ήδη στη σκέψη 167 ανωτέρω, δεν υπάρχουν ως προς το ζήτημα αυτό συμπληρωματικά και παραδεκτά στοιχεία στη δικογραφία.
- 178 Συνεπώς, η ενάγουσα δεν ανταποκρίθηκε στο βάρος απόδειξης σχετικά με το δεύτερο στοιχείο της υλικής ζημίας που προβάλλει ότι υπέστη, το οποίο αφορούσε την απώλεια των τόκων που θα μπορούσε να έχει εισπράξει αν είχε λάβει, μεταφέρει και αξιοποιήσει στο Ιράν τα ποσά που της όφειλαν τρεις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εταιρίες.
- 179 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα της ενάγουσας με το οποίο ζητείται αποζημίωση για την υλική ζημία που προβάλλει ότι υπέστη, όσον αφορά το δεύτερο στοιχείο της ζημίας αυτής.

4) Επί του τρίτου στοιχείου της προβαλλόμενης υλικής ζημίας

- 180 Στο μέτρο που η ενάγουσα, προκειμένου να αποδείξει το τρίτο στοιχείο της υλικής ζημίας, στηρίζεται στο σημείο 3 της έκθεσης SRA, υπενθυμίζεται ότι η έκθεση αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής για να αποδειχθεί το περιεχόμενό της και ότι πρέπει να υποστηρίζεται από άλλα αποδεικτικά στοιχεία.
- 181 Τα μόνα παραδεκτά αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε ως προς το ζήτημα αυτό η ενάγουσα είναι ένα πιστωτικό σημείωμα ύψους 76 187,65 ευρώ το οποίο εκδόθηκε στις 24 Απριλίου 2010 για μια ασφαλιστική εταιρία, καθώς και ένα εσωτερικό έγγραφο της 14ης Απριλίου 2014, στην περσική γλώσσα, το οποίο προερχόταν από τον διευθυντή της υπηρεσίας νομικών ζητημάτων και συμβάσεων, συνοδευόμενο από ελεύθερη μετάφραση στη γλώσσα διαδικασίας.
- 182 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, φρονεί κατ' ουσίαν ότι τα έγγραφα που προσκομίσθηκαν από την ενάγουσα δεν αποδεικνύουν την ύπαρξη συμβατικής σχέσης εδραιωμένης και μακροχρόνιας που να δικαιολογεί το ύψος των ποσών που ζητούνται από την ενάγουσα.

- 183 Ως προς το ζήτημα αυτό παρατηρείται ότι το πιστωτικό σημείωμα που εξέδωσε η ενάγουσα για ασφαλιστική εταιρία ανατρέχει στις 20 Απριλίου 2010 και αναφέρεται στην εκτέλεση προγράμματος ταξιδιωτικής ασφάλειας για χρονική περίοδο προγενέστερη του κρίσιμου διαστήματος κατά το οποίο οι επίδικες πράξεις ανέπτυξαν τα αποτελέσματά τους. Το έγγραφο αυτό δεν παρέχει κανένα στοιχείο περί του ότι το πρόγραμμα ταξιδιωτικής ασφάλειας στο οποίο αναφέρεται επρόκειτο, μετά τη μνημονευόμενη περίοδο εκτέλεσής του, να συνεχιστεί ή να ανανεωθεί, ενδεχομένως για όλη τη διάρκεια του κρίσιμου διαστήματος. Συνεπώς, το εν λόγω έγγραφο δεν μπορεί να πιστοποιήσει διαφυγόν κέρδος για την ενάγουσα λόγω της μη σύναψης συμβάσεων ασφάλισης για τη μεταφορά επιβατών και φορτίου η οποία συνδέεται με τα μέτρα που ελήφθησαν σε βάρος της με τις επίδικες πράξεις.
- 184 Περαιτέρω, η από 14 Απριλίου 2014 επιστολή του διευθυντή της υπηρεσίας νομικών ζητημάτων και συμβάσεων της ενάγουσας έχει αφ' εαυτής μικρή μόνο αποδεικτική ισχύ, στο μέτρο που προσκομίσθηκε μόνο μια ελεύθερη μετάφραση του εγγράφου αυτού και που πρόκειται για έγγραφο το οποίο προέρχεται από τον ίδιο τον διάδικο που το επικαλείται προς στήριξη των δικών του ισχυρισμών. Εν πάση περιπτώσει, από την ελεύθερη μετάφραση του εγγράφου αυτού προκύπτει ότι «κατόπιν σύντομης έρευνας, η ζημία για την εταιρία (ασφάλιστρα) λόγω των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης διάρκειας περισσότερων μηνών ανέρχεται σε 56 601 043 645 [IRR (περίπου 1 132 020 ευρώ)]». Μια τέτοια δήλωση είναι υπερβολικά αόριστη και ασαφής και δεν επιτρέπει να διαπιστωθεί ότι κατά το κρίσιμο διάστημα η ενάγουσα πράγματι είχε διαφυγόντα κέρδη από τη μη σύναψη συμβάσεων ασφάλισης για τη μεταφορά επιβατών και φορτίων η οποία συνδεόταν με την έκδοση των επίδικων πράξεων, ανερχομένων στα ποσά που αναφέρονται στα δικόγρατά της.
- 185 Συνεπώς, η ενάγουσα δεν ανταποκρίθηκε στο βάρος απόδειξης, καθώς δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον το τρίτο στοιχείο της υλικής ζημίας που υποστηρίζει ότι υπέστη, το οποίο αντιστοιχούσε στα διαφυγόντα κέρδη από τη μη σύναψη συμβάσεων ασφάλισης για τη μεταφορά επιβατών και φορτίου.
- 186 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα της ενάγουσας με το οποίο ζητείται αποζημίωση για την υλική ζημία που προβάλλει ότι υπέστη, όσον αφορά το τρίτο στοιχείο της ζημίας αυτής.
- 187 Κατά συνέπεια, χωρίς να απαιτείται να εξετασθεί η προϋπόθεση περί αιτιώδους συνάφειας, επιβάλλεται να απορριφθεί στο σύνολό του το αίτημα αποκατάστασης υλικής ζημίας το οποίο υπέβαλε η ενάγουσα.
- 188 Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω, η αγωγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 189 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η ενάγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του Συμβουλίου.
- 190 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, τα θεσμικά όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Επομένως, η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά έξοδά της.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει την αγωγή.**
- 2) **Η Iran Insurance Company φέρει τα δικαστικά της έξοδα και καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**
- 3) **Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα.**

Pelikánová

Valančius

Nihoul

Svenningsen

Öberg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 13 Δεκεμβρίου 2018.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

I. Ιστορικό της διαφοράς.....	2
II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	4
III. Σκεπτικό	6
A. Επί της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου.....	6
B. Επί του παραδεκτού της αγωγής	8
Γ. Επί του παραδεκτού των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίσθηκαν ως παράρτημα του υπομνήματος απαντήσεως και επί του παραδεκτού του αιτήματος της ενάγουσας να της επιτραπεί η προσκόμιση συμπληρωματικών αποδεικτικών στοιχείων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας	10
Δ. Επί της ουσίας	13
1. Επί της προβαλλόμενης παράνομης συμπεριφοράς	14
α) Επί των κανόνων δικαίου που προβάλλεται ότι έχουν παραβιασθεί	15
β) Επί του ζητήματος αν οι κανόνες δικαίου που προβάλλεται ότι έχουν παραβιασθεί αποσκοπούν στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες	15
γ) Επί του ζητήματος αν υπήρξε κατάφωρη παράβαση, εκ μέρους του Συμβουλίου, των κανόνων δικαίου που προβάλλεται ότι έχουν παραβιασθεί	16
2. Επί της προβαλλόμενης ζημίας και της ύπαρξης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς και της εν λόγω ζημίας	17
α) Επί της προβαλλόμενης ηθικής βλάβης	18
β) Επί της προβαλλόμενης υλικής ζημίας	21
1) Επί της αποδεικτικής αξίας της έκθεσης SRA, η οποία εκτιμά την υλική ζημία της ενάγουσας	24
2) Επί του πρώτου στοιχείου της προβαλλόμενης υλικής ζημίας	25
3) Επί του δεύτερου στοιχείου της προβαλλόμενης υλικής ζημίας.....	27
4) Επί του τρίτου στοιχείου της προβαλλόμενης υλικής ζημίας	28
Επί των δικαστικών εξόδων	29